debreceni
független Ujság
politikai napilap

CSÜTÖRTÖK, 1935 SZEPTEMBER 12. XXXI. ÉVFOLYAM 207. SZ. 6 fillér

Minisztériumi távlat

A belügyminisztérium leküldte végre Debrecen város 1935. évi költségvetését. Hiba nincs, ha itt lett volna a költségvetés, akkor sem intézhettük volna másként a dolgunkat. Úgy van azonban már ez a világ megalkotva, hogy miniszteri leiratban kell lennie valaminek, ami Debrecenben szemet szúr. Hát van ebben is.

*

Azt mondja például a leiratnak mindjárt az első része, hogy Debrecen város dorgatóriumot érdemel, mert nem október 15-én terjesztette fel költségvetését a belügyminisztériumba, hanem két és fél hónapi késedelemmel, csak január 2-án.

Noshát, annak a kijelentése mellett, hogy ideális állapotnak mi is azt tartanánk, hogyha időre klappolva menne minden közigazgatásunkban, bátrak vagyunk felvetni azt a kérdést, hogy hát a belügyminisztérium? Debrecen okvetlenül hibás a harmadfél hónapi késedelemben, de miért tudott csak most végezni a belügyminisztérium a január 2-án hozzája mégis csak feljutott költségvetéssel, nyolc és fél hónap mulva?

*

Onnan, miniszteri távlatból talán nem látszik olyan pontosan, mint ahogy mi tudjuk: a költségvetés azért szokott elkésni az utóbbi években, mert nagyon nehéz a gyakorlati élet adta helyzetben meghatározni, hogy mi lesz a reménybeli keret, amelyre alapozni kell a jövő évi költségvetést. Ott, fenn azonban, a minisztériumban, ahol már csak a kritikát kell kifejteni a megoldott problémára, jobban lehetne talán gyorsítani a munkát s ezzel nemcsak behozni más hatóságok mulasztását, hanem a minisztériumnak, a legmagasabb közigazgatási hivatalnak példát is nyujtani az alája rendelt hatóságok számára.

Kozma belügyminiszter döntésének Vásáry István fegyelmi ügyében a példaadás és a pontos kötelességteljesítés adta tekintély szüksége volt a főoka. Mily remek lenne, hogyha gyors és pontos munkájával is előtte tudna járni a minisztérium az alája rendelt törvényhatóságoknak!

*

Ugyanez a miniszteri távlat, amely nem helyes arányban nézi s nem érti meg a vidéki törvényhatóságok életét, tűnik ki a leirat néhány más részén. S legjellegzetesebb persze, a város künnlevőségeinek a behajtását sürgető rész. „Minden eszközzel" — írja a minisztérium s mi egyetértünk vele, csak éppen határt szabnánk az eszközök használatára: nem szabad az erélynek túllépni azt a vonalat, amelyen túl már a város érdekeinek árt, mert az adós elpusztítása azt a lehetőséget is elpusztítja, hogy a város valaha is megkaphassa pénzét.

*

Aztán itt van a kiegitő munkaerők kérdése. Istenem, ezek jórészt szellemi szükségmunkások. Inséges középosztálybeliek, akiknek a számára a minisztérium egy másik ügyosztálya sürgetett elhelyezést, kenyeret.

Abból a távlatból, persze, amelyben a belügyminisztérium szemléli a debreceni városi ügyeket, nem látszik lehetőnek az, hogy ide elhallik a belügyminisztérium valamelyik osztályának szava, amikor ott még a szomszéd ügyosztályban sem halljak.

De mi éppen azért kifogásoljuk a városi telefonok csökkentését, hogy közigazgatásunk gyors, fürge legyen, hogy rapid intézze el dolgait, Debrecen város nagy háztartásának minden ügyében bármikor percnyi késedelem nélkül intézkedhessék és szükség esetén innen tájékoztathassa a belügyminisztérium egyik osztályát arról, hogy mit akar a másik.

A pótlás körül folyt a nagy csata a debreceni petició szerdai tárgyalásán

A közigazgatási bíróság elrendelte a petició érdemi tárgyalását — Csütörtökön délelőtt folytatják beszédüket a mandátumvédők

Budapest, szept. 11. A debreceni petició ügyében, a közigazgatási bíróságon, mint jelentettük, az első tárgyalási napon Bothos Gyula tanácsos elnökletével a mandátumokat védők által előterjesztett alaki kifogásokat tárgyalták, majd a panaszlók válaszoltak a kifogásokra. A bíróság ezután egy napi tárgyalási szünetet tartott, hogy ezalatt felülvizsgálhassa az alaki kifogásokat. Ma délelőtt folytatták a petició tárgyalását, amit nagy érdeklődés előzött meg.

A tárgyalás megnyitása után Bothos tanácselnök bejelentette, hogy a közigazgatási bíróság

a petició ellen benyujtott alaki kifogásokat elutasítja és megkezdi érdemben a panasz tárgyalását.

Mielőtt a panaszlók felszólalására sor kerülhetett volna, Bothos elnök felhívta a pártok képviselőit, hogy a tárgyaláson mellőzzék politikai indokoknak és a védőirathoz mellékelt politikai röpiratok előterjesztését, mert ezek sem a tény-, sem a jogkérdésre nem tartoznak. A bíróság nem kívánja sem a panaszosok, sem a mandátumvédők jogait korlátozni, de kéri, hogy politikai kérdések előadásától tekintsenek el, mert ezek az ügy érdemére nem tartoznak.

A tanácselnök enunciációja nagy feltűnést keltett,

annál is inkább, mert köztudomású, hogy Lázár Andor igazságügyminiszternek több, mint háromszázoldalas védőirata tizennégy oldalon keresztül politikai szempontokat tartalmaz és a mellékletek között is különböző politikai vonatkozású röpiratokat ismertet, — köztük Györki Imréét —, ami annál furcsább, mert Györki a saját védőiratában erről a röpiratról nem is tett említést.

Az ajánlások körül

Az érdemi tárgyalás során a Független Kisgazdapárt képviseletében dr. Pfeiffer Zoltán ismertette a panaszt. Részletesen kimutatta, hogy

a törvénynek meg nem felelő módon bírálták el a párt ajánlásait,

illetőleg a különböző terminusok kitolásával elütötték a pártot attól, hogy a képviselőválasztásban részt vegyen. Amikor az ajánlások benyujtására a törvényes határidő lejárt, négy párt jelentkezett az ívekkel. Első volt a Független Kisgazdapárt 9000, utána a szociáldemokrata párt 6000, a nemzeti szocialisták 4200 és végül a NEP 12.000 aláírással. Ennek ellenére is a választási bizottság először a NEP íveit vette vizsgálat alá, holott a benyujtás sorrendjében ez volt az utolsó. Hogy a Független Kisgazdapártot a választásban való részvételtől elütötték, annak indokolása az volt, hogy a választásban való részvételhez szükséges 4065 aláírásból — 36 aláírás hiányzott. A választási biztos maga is törvényellenesnek minősítette azt az eljárást, amelyet a választási bizottság a kisgazdapárti ajánlási ívek felülvizsgálásánál követett és ezt a megállapítását a választási jegyzőkönyvbe is belefoglaltatta. A választási jegyzőkönyvnek ezt a részét azután Fogler Béla közigazgatási bíró, az ügy előadója fel is olvasta. A választási jegyzőkönyvben is szó van arról, hogy a törvényben előírt határidőt nem tartották be az ajánlások átvizsgálásánál.

A választási bizottság 27-iki ülésén a választási biztos előtt dr. Bősze és dr. Györki szóvátették, hogy

az aláírások felülvizsgálatára kitűzött törvényes határidő letelt.

Az igazi asszony Marlene Dietrich — Nőstényördög
Vigszinház.

A NEP megbízottja kérte annak kimondását, hogy akiknek hiányzik aláírásuk, azok ajánlását utasítsák el és mondja ki a bizottság, hogy egyedül a NEP indulhat. A választási bizottság ezt ugyan visszautasította, ellenben továbbra is elrendelte az ajánlások felülvizsgálatát — törvénytelenül.

A választási bizottság késedelmes, törvénysértő eljárása miatt már egy nappal az ajánlások benyujtása után lemondtak tagságukról a választási bizottságban helyetfoglaló kisgazdapártiak. — Csak ezután egy nappal hozták tudomására a független kisgazdapártnak, hogy 114 aláírást kell pótolni. Ugyancsak pótlásra utasították a szociáldemokratákat és a nyilaskeresztesek ajánlásait.

Amikor a független kisgazdapárt képviselőinek tudomására jutott, hogy körülbelül 116 ajánlás hiányzik, Bősze Lajos ezek pótlására

654 újabb aláírást adott át a választási biztosnak

azzal, hogy csak hazamegy és hozza a többi pótlást is. A választási biztos azonban, amikor Bősze Lajos ismét megjelent ezekkel az újabb pótlásokkal, ezeket nem vette tudomásul és

az újabb 700 aláírás átvételét megtagadta.

A hiány pótlására elegendő lett volna az előzőleg beadott pótlás is,

ezeket az aláírásokat azonban meg sem vizsgálta a bizottság,

hanem újból elővette a NEP ajánlási íveket és a felesleges NEP-ajánlásokat kezdte vizsgálni, majd a szocialisták által beadott újabb 4000 pótlást és a nyilaskeresztesek pótlásait is.

Ennek az lett a következménye, hogy végül is 36 aláírás hiányát konstatálták és így elütötték a választásban való részvételtől a független kisgazdapártot.

CSAK BEVÁLT MINŐSÉGEK BEN PÉNZE A LEGJOBB BEFEKTETÉS

DAMASZTÁRUK

NAGY VÁLASZTÉKA

Agynemü - Asztalnemü - Törülköző

Kardos Lászlónál ALAPITÁSI ÉV 1881.

Pótlás, vagy kiegészítés?

Felolvasta dr. Visky Sándor kúriai bíró, választási biztos különvéleményét, amelyben leszögezte, hogy

a választási bizottság határozata ellenkezik a törvénnyel

és ezért ő nem vállal felelősséget. Azt is

törvénysértésnek látja a választási biztos, hogy a nyilaskereszteseknek újabb 24 órát adtak pótlásra.

A választási biztos megelőzően azt mondta a kisgazdapártnak is, hogy lesz idő a pótlásra. Bősze be is adott 654 aláírást és mint

a választási biztos elismervénye igazolja, ezt kiegészítésre vették át, ellenben a jegyzőkönyvben az van, hogy ezt pótlásra adták be.

Amikor aztán Bősze később visszajött a 700 újabb aláírással, ezt már nem vették át azzal, hogy a 654 aláírás már pótlás volt és a törvény csak egyszer engedélyez pótlást. Bősze többször is kísérletezett a pótlás benyujtásával, de a választási biztos az átvételt mindig megtagadta. Amikor Bősze beadta a 654 aláírást, a másik három párt is nyujtott be aláírásokat és akkor nem azt csinálták, hogy csak az újabb aláírásokat vizsgálták volna meg, hanem újra elővették a NEP aláírásait és az újak közül azokat, amelyek ezekben megvoltak, kihúzták. Így természetesen

nemhogy pótolódtak volna az aláírások, hanem folyton csökkentek és ez eredményezte, hogy a kisgazdapártnak még mindig hiányzott 36 aláírása.

Debreczeny Barna, a választási bizottság elnöke szintén különvéleményt nyujtott be s ebben kijelentette, hogy

ő elfogadta volna a Független Kisgazdapárt aláírásait, mert tekintetbe kell venni, hogy minden párt lisztájában többszörösen szerepelnek aláírások, tehát ilyen csekély differencia miatt nem lehet elütni egy pártot az indulástól. Ugyancsak kijelentette Debreczeny Barna azt is, hogy ő elfogadta volna a Bősze által hozott új íveket is.

Bothos elnök ezután tíz perre felfüggesztette a tárgyalást.

Szünet után a panaszos képviselője azt hangoztatta, hogy

súlyos hibát követett el a választási bizottság, amikor először a NEP aláírásait vette elő a pótlások benyujtása után, hiszen a NEP-nek akkor már volt 8000 jó aláírása.

Ismét hivatkozott a törvény 62. és 93. szakaszaira, melyek szerint a második ülés után okvetlenül dönteni kell. A kisgazdapártot a bizottság törvényellenes határozata ejtette tévedésbe a határidő kitolásáról. A bizottság különben sem hívta fel soha írásban a kisgazdapártot pótlásra, csak privátim tudták meg, hogy hiány van. Amikor Bősze a 654 aláírást átadta,

egy szóval sem mondták, hogy ezután már nem lehet pótolni.

A 93. § 7. bekezdése világosan kimondja, hogy a bizottság értesíteni tartozik a hiányokról a pártokat.

Annak bizonyítására, hogy a kisgazdapártnak nem volt hiánya, becsatolja 56 panaszos nyilatkozatát, amely szerint ők csakis a kisgazdapárt íveit írták alá és más ívet nem, amit eskü alatt is hajlandók vallani. A váasztási bizottság 354 olyan aláírást húzott ki az ívekről, amelyek más íven is szerepelnek, de ezek 90 százaléka állítja, hogy más ívet nem írt alá. Ez is azt bizonyítja, hogy a kisgazdapártnak nem volt hiánya.

Ujabb szünet után dr. Geöcze Bertalan, a NEP mandátumvédője szólalt fel, kérve a petició elutasítását és a költségekben a kisgazdapárt marasztalását. Előljáróban is kérte az elnököt, hogy védje meg dr. Lázár igazságügyminisztert és őt a sajtó egy részének támadásaitól.

Az elnök kijelentette, hogy ez nem áll módjában, mert a támadás tárgyaláson kívül történt.

Geöcze Bertalan dr. bizonyítani kívánja, hogy

a kisgazdapártnak Debrecenben nincs talaja, nincsenek hívei,

sőt a panaszlók közül többen hangoztatják, hogy félrevezették őket a petició aláírásánál. Hogy az egységespártnak semmiféle intenciója nem volt elütni a kisgazdapártot az indulástól, mutatja az is, hogy Lázár igazságügyminiszter többször kérte a választási bizottságot, hogy a törvényt feltétlenül tartsák be.

A kisgazdapárt különben egyáltalán nem utódja a debreceni régi függetlenségi pártnak.

Az elnök megjegyzi, hogy ezek a momentumok nem lehetnek kihatással az ítéletre, tehát kéri ezek mellőzését.

Geöcze Bertalan dr. a továbbiakban azt hangoztatja, hogy

Eckhardt sem népszerű Debrecenben,

amit mutat az is, hogy a törvényhatósági bizottság is Bethlen mellé állott Eckhardttal szemben.

Azért nem tudták a kellő számú aláírást megszerezni, mert nincs talajuk Debrecenben.

Abból semmiféle hátrány sem származott a kisgazdapártra, hogy a NEP íveit kezdték először vizsgálni, sem törvénysértést nem követtek el, mert a törvény nem szól arról, hogy milyen sorrendben kell vizsgálni a benyujtott ajánlásokat. A kisgazdapárt azt állítja, hogy 27-ikén kivonultak a választási bizottságból, mert látták, hogy törvénysértést követtek el. Ezzel szemben felolvas jegyzőkönyveket, amelyek szerint még 29-ikén is fungáltak. Kéri Visky választási biztos kihallgatását arra vonatkozólag, hogy

Visky tagadja, mintha Bősze kijelentette volna előtte, hogy még hoz újabb aláírásokat és ebbe ő beleegyezett volna. Ezzel szemben a választási biztos figyelmeztette, mikor a 654 aláírást átadta, hogy ez már pótlás.

Maguk a panaszosok is elismerik, hogy óriási munka volt az aláírások megvizsgálása. A törvényben nincs benne, hogy titkos kerületekben is tartozik írásban értesíteni a pártokat a pótlásról a biztos. Ez csak nyilt kerületekre vonatkozhat, ahol a pártok megbízottai nincsenek jelen az átvizsgálásnál. A titkos kerületeknél ellenben ott vannak és állandóan tudják, hogy állanak. Hogy ez mennyire így van, mutatja az is, hogy

a többi párt is minden felszólítás nélkül adta be a pótlásokat.

Különben is, amikor az összes aláírásokat megszámolták, kiderült, hogy ötezerrel több, mint a választók száma. Nem valószínű tehát, hogy ha a biztos átvette volna a másodszori pótlást, ezek az aláírások jók lettek volna.

Amikor Bősze benyujtotta a 654 aláírást, pótlásra nyujtotta be, éppen úgy, mint a többi három párt. Ez benne van a jegyzőkönyvben is,

Ezért tagadta meg a választási biztos az újabb ívek átvételét.

Bősze azonnal intézett is egy beadványt hozzá, elismerve, hogy rosszul értelmezte a törvényt, mert azt hitte, hogy amit számlálás közben bead, nem számit pótlásnak.

Kéri egyébként a választási biztos és a bizottság kihallgatását.

A továbbiakban hangoztatta hogy a 93. § kimondja ugyan, hogy az ajánlásokat 24 óra alatt kell felülvizsgálni, ezt azonban lehetetlen keresztülvinni s mivel a pártok valamennyien kívánták az ajánlások átvizsgálását, köztük a független kisgazdapárt is, belementek abba, hogy 24 órán túl is vizsgálják az íveket. Különben is, ahol titkos választás van, sehol sem tudtak végezni a felülvizsgálással 24 óra alatt, mindenütt kitolták a határidőt.

Geöcze Bertalan dr. ezzel fél 3 órakor félbeszakította beszédét amit holnap folytat. A csütörtöki tárgyalás délelőtt 10 órakor kezdődik.

Rex Sándor emlékezete a Rotary Clubban

A debreceni Rotary Club ma este tartotta első őszi vacsoráját, amelyet Rex Sándor, a club örökemlékezetű alelnöke emlékének szenteltek. A vacsorán teljes számba megjelentek a tagok s ott voltak, mint a club vendégei, Rex Sándor fia és az emlékezetes »kedd esti asztaltársaság« tagjai, Rex Sándor baráti köre, Beke Barna gyógyszerész, dr. Róth Imre belklinikai tanársegéd és Thury Levente főszerkesztő.

Dr. Milleker Rezső egyetemi professzor, a debreceni rotary elnöke meleg hangon üdvözölte a megjelenteket és dr. Hegedüs Jenő alelnököt kérte fel emlékbeszéde megtartására.

Dr. Hegedüs Jenő a barát könnyes hangú, Rex Sándor nagy emberi értékének őszinte csodálattal adózó hangján beszélt Rex Sándorról, a kiváló tudósról, a ragyogó szellemű polihisztorról, a nagylelkű emberről, aki mindig csak tanított, nevelt, egy grandseigeuri bőkezűséggel osztotta szellemi kincseit.

A szívig ható Rex Sándor szellemét méltón idéző előadást dr. Milleker Rezső köszönte meg.

Az ezer orgyilkosság szekrénye

London, szeptember 11. Egy londoni műkiállításon bemutatták az »ezer orgyilkosság szekrénykéjét«, ahogy Borgia Lukrécia hirhedt méregládikáját nevezték, amelyet Borgia Cézár ajándékozott véreseméklű nővérének. A pompás faragványú szekrénykének látszólagos tartalma borospalackokból és poharakból tevődik össze, de rejtett fiókjai a legveszedelmesebb gyorsanölő mérgeket tartalmazták és a kulcs, amidőn a zárban megfordították méreggel zománcozott fulánkot pattantott ki, amely azonnal megölte azokat, akik nem ismerték a titkot. Háromszáz évvel Borgia Lukrécia halála után Medici bíboros I. Sándor cárnak ajándékozta a szekrénykét, amely 1917-ig a carszkoje-szelói palotában maradt, ahol Rasputin nagyon érdeklődött iránta. A forradalom idején Lengyelországba csempészték, ahol báró Landauer tulajdona lett.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

A NEP-fajvédők összeomlott rohama a Gazdasági Egyesület vezetősége ellen

Vásáry István derültségbe fullasztotta Kertész Kálmán támadását — A Gazdasági Egyesület feloszlatását akarta keresztülvinni egy politikai csoport

Szerdán este a Debreceni Gazdasági Egyesület választmányi ülést tartott, melyen rendívül heves felszólalások hangzottak el. Az ülésen megjelent *Vásáry* István dr. ny. polgármester, *Hadházy* Zsigmond ny. főispán, *Vásáry* József felsőházi tag és sokan mások, akik jelentős pozíciót töltenek be a debreceni gazdatársadalom életében.

Egy politikai csoport támadása a Gazdasági Egyesület ellen

Az ülést *Jóna* István elnök nyitotta meg, aki rámutatott arra, hogy

egy politikai csoport hatalmába akarta venni a Gazdasági Egyesületet.

Megrágalmazta ez a politikai csoport az egyesület titkárát is, akinek a működése azonban teljesen tisztán áll mindenki előtt. Ezek az emberek beadványt intéztek a polgármesterhez, amelyben

kérték, hogy a belügyminiszterrel oszlassa fel a Gazdasági Egyesületet.

Kérésüket azzal magyarázták beadványukban, hogy az egyesület elnöksége visszaél helyzetével, a közbiztonság és a közrend ellen súlyos vétségeket követ el.

A zelnök szavait nagy zaj kísérí, felháborodott kiáltások hangzanak el a beadvány ellen.

— Az egyesületet szabálytalan vagyonkezeléssel is megvádolták — mondotta Jóna elnök —, azonban

a vizsgálat során megállapították, hogy semmiféle szabálytalanság nem történt.

Ezután Vajda István titkár előadta, hogy a Gazdasági Egyesület kérte a kormányt, hogy a Debrecenben megállapított minimális búzaárat emeljék fel.

A kormány azonban most értesítette az egyesület vezetőségét, hogy a kérelem nem teljesíthető.

Dr. Vásáry István: Éljen a kormány! Hogy is teljesíthetné, amikor egyebet sem hallunk, mint arról, hogy folytonosan banketteznek.

Ezután ismertették azt a javaslatot, hogy intézzenek felíratot a pénzügyminiszterhez és kérjék, hogy

az elemi károk miatt függesszék fel az adóvégrehajtásokat a jövő esztendei termésig.

Ehhez a javaslathoz szólott hozzá dr. *Vásáry* István, rámutatva arra, hogy az adórendszerben különös esetek fordultak elő. Ilyen különös eset az is, hogy

a pénzügyigazgató az adóelengedés kérdésében a főispánhoz utasította a feleket, márpedig ez törvénytelen.

Vajda István titkar ismerteti ezután azt a beadványt, amit *Nagy* Béla és társai nyujtottak be a vezetőséghez. Ebben azt fejtegették, hogy a Gazdasági Egyesület nem képes eredményes munkásságot kifejteni az elnökség magatartása miatt. Felolvassa a titkár a polgármesterhez intézett beadványt is, amelyben az egyesület feloszlatása iránt terjesztenek be kérelmet. Kijelenti a titkár azt is, hogy az aláírók között szerepel Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő neve is. A képviselő azonban előadta, hogy tévedésből irta oda a nevét.

Öry István: Én is beszéltem *Tóth* Ferenc Bundi uccán lakó gazdálkodóval, aki csak azért irta alá a beadványt, mert azt hitte, hogy csupán az ülés összehívásáról van szó benne. Képzelhetjük, hány ember írta alá ilyen módon ezt a beadványt.

Jóna elnök elrendeli a névsor felolvasását,

amely a következő: Mike János, Zöld László, dr. Kertész Kálmán, Polgáry Miklós, Polgáry András, vitéz Boldogh István, Csobai Péter, Csiszár Ferenc, Balogh János, Mike Ferenc, Tóby József, Horváth Sándor, Horváth András, dr. Nagy Béla, Tóth István, Pásztor János és ifjú Balogh István.

Óriási vihar az aláírók szónoka körül

Kertész Kálmán az aláírók nevében kijelenti, hogy az egyesület működésével nincsenek egyetértésben. Az egyesület akaratának meghamisítása, lopva, suttyomban összehívott választmányi ülések és

a vezetőség rossz modora

miatt az egyesület nem méltó mai pozíciójára és ezért ők az üléseken nem is vesznek részt.

Óriási lárma tör ki ezekre a szavakra, Kertész Kálmán felrántja az ajtót és sie kifelé. A zelnok csengt és

Vásáry István felemelkedik a helyéről:

— Ne tessék elmenni, kérem. — A választ is tessék meghallgatni.

— Meg akar lógni! — hallatszik.

Kertész Kálmán vonakodva bár, de mégis visszajön már a másik szobából és leül a helyére.

„Ki és mi vagy te?"

Dr. Vásáry István: Régebben voltak lovagi tornák, de akik ezekben résztvettek, azok szembefordultak egymással,

nem pedíglen kiállottak a szőnyegre, mire az egyik fél ijedten elszaladt.

Azt már eleve is vissza kell utasítanom, hog yengem a választmányi tag úr modorból próbáljon kioktatni, mert sokkal előkelőbb helyeken megfordultam már és sehol sem volt panasz modoromra.

Öry István: Figyelembe kell venni, hogy kik mondtak! (Derültség.)

Vásáry István: De arra kérem a bizottsági tag urat, hogy álljon helyt minden állításáért. Amikor az addig ismeretlen Arany János megírta a Toldiját és egyszeriben országhírűvé lett, Petőfi egy versben ezt írta néki: »Ki és mi vagy te, hogy a tenger mélyéből tűzokádó gyanánt bukkansz ki?« Önkéntelenül is ez jut most eszembe és Jóna István elnök úrral együtt

most odafordulunk Kertész Kálmán úrhoz és megkérdezzük tőle: Ki és mi vagy te, hogy a tenger mélyéből tűzokádó gyanánt bukkansz ki? (Óriási derültség.)

Ezek az aláírók, ha nem voltak megelégedve az egyesület működésével, mikor álltak elő olyan indítvánnyal, amely a gazdatársadalom érdekét szolgálta volna és ez az indítvány nem került volna elintézésre?

— Honnan vették, hogy a választmány rest volt az ügyek elintézésében? Ilyen modortalanul kiállani kritizálni,

anélkül, hogy valamilyen helyes értelemben cselekedetükre rá tudnának mutatni a multból,

igen,, ezt tartom rossz modornak. Ami pedig azt illeti, hogy egyesek közömbösen szemlélik az egyesületet, arra csak azt tudom mondani, hogy valóban vannak ilyenek az aláírók között, akik bizonyos kellemetlen dolgok kiderülése miatt közömbössé váltak az egyesülettel szemben.

— Remélem, — folytatja dr. Vásáry István, — a Gazdasági Egyesület választmányának hibája nem az, hogy nem tolult oda az egyedül üdvözítő NEP zászlaja alá? De a Gazdasági Egyesület nem szolgál politikai célokat.

Az igaz, hogy történtek már a multban olyan üzenetek, hogy ha az egyesület vezetősége nem csatlakozik a kormányzathoz, akkor távozni kell a pozíciójából.

Minden ország rendje és nyugalma a jogtisztelettől, illetve a jogrendtől függ. Hol van a törvényes jogcím arra, hogy a zegyesület törvényesen megválasztott vezetőségét ilyen hangon meg lehessen rágalmazni?!

Nagyon szomorú sors vár erre a nemzetre, ha ilyen emberek lesznek az utódok.

Hát most már el kell dobnunk a törvényt? El kell dobnunk az állampolgárok becsületét védő jogokat? És most már urrá lehet az erőszak? A nemzeti öncéluságnak és nem tudom minek a bajnokai azok, akik ezt csinálják, de ezek nem a jövendő bajnokai, ezek az ország szomorú sorsát készítik elő.

Nem kívánja az aláírók kizárását, csak nagyon sajnálja, hogy ilyesmi előfordulhatott akkor, amikor a legnagyobb békességre volna szükség.

Kertész Kálmán kijelenti, hogy a modortalanságot nem Vásáry Istvánra értette.

HOTEL BELLEVUE BUDAPEST

I., ATTILA UCCA 53. SZÁM. Telefon: 600-90.

az Alagut mellett. Finom családi szálloda. — Olcsó polgári árak. Minden modern kényelem. Nagy kerthelyiségek. Esténkint tánc. 5 percnyire a belvárostól. — **A debreceni úriosa ládok kedvenc budai találkozó helye. — Garage.**

Hadházy Zsigmond azt fejtegette, hogy összefogásra van szükség, béküljenek meg egymással.

Öry István erélyes hangon elítéli a beadványt, majd kijelenti, hogy

sohasem volt hajlandó eladni magát, sem a gazdaközönséget azért, hogy bizonyos helyeken előnyöket szerezzen.

Kéri a szeretett elnökét, Jóna Istvánt, hogy maradjon továbbra is helyén.

KERTÉSZ KÁLMÁN KIZÁRÁSI INDITVÁNYT TESZ — ÖNMAGA ELLEN

Nagy éljenzéssel fogadott beszéde után Kertész Kálmán kijelentette, hogy a Treuga Dei, amely mar-már lehetségesnek látszott, Öry beszéde alapján meghiusult. Egyébként

kizárási indítványt tesz azok ellen, akik az ülést összehívták.

Jóna elnök erre megállapítja, hogy

az ülés összehivói között maga Kertész Kálmán is szerepel,

önmaga ellen tehát nem tehet kizárási indítványt (Derültség).

Vásáry István dr. tiltakozik az ellen, hogy Öry István beszéde dulta volna fel a megkötendő békét. Azt hiszi, fiatal barátom — folytatta Kertész Kálmán felé fordulva Vásáry István dr. —, hogy el tud velünk hitetni ennyire kevés valószínű dolgot? Tessék csak nyugodtan azt mondani, hogy nem használt itt sem Hadházy sem Öry, mert nem lesz itt a mi részünkről béke, amig minden Vásáryt és minden Jónát ki nem irtunk a közéletből. Én sohasem ragaszkodtam a közélethez, én csak egyhez ragaszkodtam mindig: a becsületemhez.

Kertész Kálmán ezután kijelenti, hogy ő is kész a békére, de garanciát kér arra, hogy ezentul nyugodtan lehet működni az egyesületben.

Csengery Gábor és *Vértessy* Gábor nyilatkoztak ezután elítélő hangon a beadványról és elismeréssel adóztak Jóna Istvánnak.

Vásáry József hangoztatta ezután, hogy

nem Kertész Kálmán a legroszszabb azok közt, akik szítják ezt az ellenséges hangulatot, Kertész csupán eszköz.

Ezzel az izgalmas vita véget ért.

Megérkezett a walesi herceg Budapestre

Budapest, szept. 11. A walesi herceg délután fél négykor a keleti pályaudvarra érkezett.

Amikor a herceg a kijárathoz ér, az emberek leveszik a kalapjukat s a tömeg az alatt a másodperc alatt, amíg a herceg autójába száll, kalaplengetve, lelkesen üdvözli a szeretett vendéget.

A walesi herceg szalonjában a Dunapalotaszálló igazgatósága hatalmas ezüst tálban különböző magyar gyümölcsféléket szolgált fel, amelyekből a herceg a délután folyamán többször és jóízűen evett. A herceg később teát kért s közölte, hogy a magával hozott teát átadja a konyhafőnöknek. Az igazgató erre közölte a herceggel, hogy ő már beszerezte a londoni teaszállítótól a kedvenc teafajtát.

A teázás után a herceg és Lady Simpson a magukkal hozott kis pincsikutyával együtt beült a szálló előtt várakozó gépkocsiba és a Margitszigetre hajtattak.

Innen estefelé visszatértek a Dunapalotába, majd az egész társaság a Gellért-szállóba ment.

Az angol trónörökös este 10 órakor 7 tagú társaságával a budai Kis-Royalba ment, ahol magyaros ételeket evett és Pertis muzsikáját hallgatta.

Örömmel vette Lányi Dezső szobrászművésznek a legutóbbi budapesti tartózkodásakor róla készített szobrát, amelyet a herceg asztalára helyeztek.

Vacsora után a herceg az egyik fővárosi mulatóba ment.

Hoare külügyminiszter közös eljárást követelt a fegyveres támadás ellen

Genf, szept. 11. A Népszövetség közgyülésének mai ülése pontosan háromnegyed tizenegy órakor kezdődött.

Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter nagyfontosságú nyilatkozata elején hangoztatta, hogy

a Népszövetség történetében még nem fordult elő a mostaninál súlyosabb pillanat.

— Mindnyájan bizonyos kötelezettséget vállaltunk aziránt, hogy közös eljárással fogjuk biztosítani a világ jövőjét a béke és a haladás érdekében. Kormányom hajlandó résztvenni bármilyen együttes eljárásban, amelynek célja a szőnyegen forgó kérdés igazságos és eredményes megoldása.

— Azonban az ehhez szükséges vizsgálatnak nyugodt és szenvedélymentes megfontolásra van szüksége, ami teljesen lehetetlen volna háborús légkörben, vagy háborús fenyegetés hatása alatt.

— Az angol nép önzetlen okokból támogatja a Népszövetséget. Az angol nép hive ennek az eszmének és mély megdöbbenést váltana ki belőle, ha a békének a nemzetközi szerződéseken alapuló rendszerét végleg lerombolnák.

Nincs lelkünkben semmiféle önző imperialista gondolat.

Sir Samuel Hoare ezután hangoztatta, hogy a Népszövetség olyan, amilyenné az abban résztvevő államok teszik és rámutatott arra, hogy a háborúnak, mint a nemzeti politika eszközének szelleme,

már sok európai államban felütötte a fejét éppen a háborútól való félelem miatt.

— Az államok biztonságát nemcsak egyeseknek, hanem az összességnek kell megvédelmeznie.

A kisnemzeteknek joga van a kollektiv védelemre.

Az elmaradottabb nemzeteknek függetlenségük és területi épségük sérelme nélkül joga van arra, hogy a haladottabb nemzetek segítségükre legyenek.

— A nemzetközi erők természetes egyensúlyban tartására más eszközöket kell találni, nem a fgeyvereket. Bármely változásra irányuló kívánságot annak jogosságával kell igazolni s a követelésnelnem kell okvetlenül arányosnak lenni a felcsigázott nemzeti szenvedélyekkel.

— Ezek a szenvedélyek egyébként tetszés szerint felidézhetők olyan eszközzel, amely a mai korban meglehetősen veszélyes: tudni illik a kormányzati propagandával.

— A világ nem megváltoztathatatlan s változásra időközönként szükség van.

Maga az egyességokmány megadja erre a lehetőséget; de ezeknek a változtatásoknak csak akkor van helyük, ha valóban szükségesek és ha azok közös egyetértéssel és békés eszközökkel érhetők el, nem pedig erőszak útján.

— Nagybritannia mindenkor a gazdasági politikára helyezett súlyt és arra törekedett, hogy legelsősorban biztosítsa a termelők és fogyasztók közötti kiegyenlítő árucserét. Ilyen elrendezés azonban békés légkört igényel.

Nagybritannia kormánya a népszövetségi elvekhez kötötte magát.

Minden más magyarázat téves és rosszhiszeműségnek tulajdonítható.

A Népszövetség előharcosa a kollektív békének, ragaszkodik ahhoz, hogy a béke teljes épségben fenntartassék és

közös eljárást ir elő minden fegyveres támadással szemben.

— Ezekben vázolhattam az angol magatartást az egyességokmány irányában. Nem hiszem — mondotta befejezésképpen az angol külügyminiszter —, hogy ebben a magatartásban változás állna be mindaddig, amíg a Népszövetség hatékony intézmény és összekötő kapocs marad a kontinens s Nagybritannia között.

Sir Samuel Hoare után Yen kínai megbízott szólalt fel és azután a délelőtti ülés véget ért.

Genf, szept. 11. Teklé Havariata, Abesszinia párisi követe és népszövetségi megbizottja a Népszövetség közgyülésének ma délutáni ülésén a következőket jelentette ki:

— Kormányom tekintetbe fog venni minden indítványt, amely Abesszinia gazdasági és pénzügyi fejlődésére irányul. Abesszinia nem úgy találta ki a rabszolgaságot, hanem a rabszolgatartás ősi erkölcsei örökségképpen maradtak ránk. Nagyszerű reformokat valósítottunk meg a rabszolgaság bűnének megszüntetésére.

Ha Abesszinia javát akarják, ezt semmiesetre sem háborúval lehet elérni.

A háború a színes népekben meg fogja semmisíteni az európai civilizációba vetett hitet. Abesszinia az ellene felhozott okiratokat hamisításoknak és az ellene hangoztatott vádakat igaztalanoknak jelenti ki.

Az etiopiai kormány ünnepélyesen kér kiküldeni nemzetközi vizsgálóbizottságot annak megállapitására, vajjon igazak-e azok a vádak.

Abesszinia egyébként készségesen elfogad minden méltányos indítványt, amely számot vet bármely más állam jogos érdekeivel is.

London, szept 11. A *Daily Telegraph* adisz-abebai levelezője szerint az ottani diplomáciai kar nem titkolja sötétlátását. Az egyik európai hatalom követe az olasz követtel folytatott beszélgetése után kijelentette, hogy

még e hónap vége előtt kitör a háború.

Az abesszin külügyi hivatal elutasította az ottani olasz követségnek azt a kérelmét, hogy kétszázfőnyi benszülött őrséget hozhasson az adisz-abebai követség védelmére. A követség egy tagja nagy felháborodással jelentette ki, hogy méltánytalan, hogy az abesszin kormány nem adja meg az olasz követségnek ugyanazt az önvédelmi jogot, mint az angolnak.

Da Vici olasz követ tiltakozott az abesszin kormánynál az északi tartományok olasz konzulátusaihoz tartozó védett személyek letartóztatása miatt.

Páris, szept. 11. A *New York Herald Tribune* adisz-abebai jelentése szerint a zabesszin kormányt magánúton, de hivatalosan biztosították arról, hogyha Olaszország nem hajlandó elfogadni az ötös bizottság javaslatait, Anglia felfüggeszti a fegyverkivitelről szóló tilalmat és

megkönnyíti Szudánon át az Abesszíniába való lőszerszállítást.

Szudánban már eddig nagymennyiségű lőszert halmoztak fel s az angol kormány megengedi majd, hogy ezt a lőszerszállítmányt Abesszíniába szállítsák.

London, szept. 11. Az angol rádiótársaság a külügyi hivatal tanácsára

nem adta le Angliában az abesszin császárné tegnapi rádióbeszédét,

azzal az indokolással, hogy Angliát túlközelről érinti az abesszin kérdés. A szózatot a császárné leánya fordította le angolra, de szavait Amerikában, ahova azok voltaképen intézve voltak, mesterséges és villamos légköri zavarok miatt nem lehetett hallani.

Adisz Abeba, szept. 11. A négus hozzájárulásával Abesszíniában felállítottak egy amazon-zászlóaljat. A kizárólag leányokból és asszonyokból álló zászlóalja most már teljesen megalakult, a nőket felfegyverezték és az amazon-zászlóalj menetkészen áll. A női-zászlóalj parancsnoka egy Csarkosz nevű dúsgazdag abesszíniai leány, akinek európai katonai egyenruhája van. khakiszínű egyeruha fölött vörös átvető van.

Több, mint kétezren jelentkeztek a női zászlóaljba való felvételre,

a kiválogatás azonban igen szigorú volt, mert csak azokat a jelentkezőket sorozták be, akikről feltételezték, hogy kibirják a gyarmati háború nagy fáradalmait. A zászlóalj minden egyes tagja egy revolvert és egy Mauser-puskát kapott.

Fegyverkezési egyenjogúságot és kisebbségi védelmet követelt Magyarország a népszövetségi közgyűlésen

Genf, szept. 11. A Népszövetség közgyülésének délutáni ülésén Táneczos Gábor, Magyarország népszövetségi megbizottja többek között ezeket mondotta:

— A magyar küldöttség nem mulaszthatja el, hogy felhívja a Népszövetség közgyülésének figyelmét a leszerelés és ezzel összefüggésben az államok egyenjogúságának, sajnos mindezideig rendezetlen és megoldatlan kérdésére. Ami a biztonság és végrehajtási biztosítékok kérdését illeti, a magyar küldöttség megmarad azon a véleményen, hogy egyenlő biztonság a legjobb biztosítéka a fegyveres erők egyenlő aránybahozásában áll és hogy éppen

az egyoldalúan leszerelt államok minden védelmi eszköz nélkül állva, a biztonság hiánya miatt szenvednek. Ez az állapot nem tartható fenn a végtelenségig. A magyar kormánynak ez az álláspontja változatlanul fennáll.

Magyarország bizalma megrendült a Népszövetségben,

mert a Népszövetség képtelennek mutatta magát, hogy megakadályozza a fegyverkezési versengést, amely ma fékevesztettebb, mint valaha volt a háborút megelőző legmilitáristább időkben.

— A Népszövetség minden tagjának egyenlők kell, hogy legyen a jogai és kötelezettségei, következéskép elvitatoatatlan, hogy a leszerelés kérdésében ép oly jogelbánáshoz van joguk a leszerelt államoknak, mint a többi államoknak. A magyar nemzet lojális felfogásával s magatartásával 15 év alatt nem ért el más eredményt, minthogy lefegyverzett maradt egy olyan világ közepette, amely lázasan fegyverkezik. Lehet-e csodálkozni azon, hogy ezek után indokolt nyugtalansággal figyeli a dolgok fejlődését és kérdi magától:

vajjon e fegyverkezési verseny nem oldja-e fel erkölcsileg s jogilag a békeszerződés 5. részében vállalt kötelezettségei alól? Csodálkozni lehet-e azon, ha a magyar kormány azon gondolkodik, nem elemi kötelessége-e hazája biztonságáról és védelméről gondoskodni?

Szent kötelességünk is, hogy gondoskodjunk arról, hogy minden megtörténjék, ami nemzeti biztonságunk biztosítása céljából szükséges. Ilyen körülmények között igazolt, hogy Magyarország egész nyiltsággal követelje a fegyverkezés terén a jogegyenlőség gyakorlati keresztülvitelét.

— A másik kérdés, amelyre a magyar küldöttség felhívja a közgyülés figyelmét: a nemzeti kisebbségek védelmének kérdése. Köztudomású, hogy

az a védelem, amelyet a különböző védelmi szerződések a kisebbségek részére biztosítani kívánt, a gyakorlatban nem vált be.

Magyarország tudja, hogy bármennyire szükséges a kisebbségi védelmi eljárás gyökeres megváltoztatása, a jelenlegi idő erre nem alkalmas, kívánja azonban, hogy a jelenlegi módozatok tartózkodás nélküli kihasználásával a Népszövetség megfelelőbben tegyen eleget a kisebbségvédelemnek.

Kölcsey Sándor dr. esküdtétele

Budapest, szeptember 11. Szerdán, amíg a közigazgatási bíróság I. számú tárgyalótermében a debreceni petíciót tárgyalták, a II. számú teremben letette a zeskát dr. *Kölcsey* Sándor, a debreceni ügyvédi kamara volt elnöke, akit most neveztek ki közigazgatási bíróvá.

— Beiratkozások a városi zeneiskolában. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hónapban naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 4—6 óráig. A zenei előkészítőbe (zenei ovoda) már 4 éves kortól kezdve felvehetők a növendékek. Tandíj havi 3 pengő. — Tandíjak főtanszakokon havi 8 pengőtől —15 pengőig. Melléktanszakokon 3 P Beiratási díj hat pengő.

PANASZA van a lapra?
Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

Azt nehézményezte a károsult, hogy a betörő kolléga úrnak szólította

Henteseh, akik csak henteseket tosztanak ki

Horánszki Elek, Kiss Gyula és Szlajek Oszkár debreceni hentesek állottak szerdán délelőtt a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa előtt, többrendbeli lopással vádolva.

A vád szerint a három férfi ez év júniusában különös lopásokat követett el, kizárólag henteseket szereneséltetve az éjjeli látogatással, melyeket betörőszerszámokkal feiszerelve végeztek.

Emellett kocsmát sem vetettek meg, sőt az uccán álló szekerek megkönnyebbítését is megbecsülendő dolognak tekintették. Június 24-én éjjel a vád szerint Terdik János Kassa úti hentesüzletét és a vele szomszédos Krausz-féle vendéglőt fosztották ki, — mindkét helyre szabályszerűen betörve és a hentestől nagymennyiségű szalonnát, a kocsmából pedig harminc szódásüveget és mintegy hatvan liter különböző üveges szeszeket emelve el. A világítási vállalat tulajdonát képező s akkor a Csónakázó-tónál álló tehergépkocsiról pedig egy szürke ruhát és különböző szerszámokat vettek le. — Hasonló módon vettek le egy kétszáz pengős bundát is Terdik János kocsisának szekeréről az Ispotály uccában. Ezeket az eseteket még a mult év decemberében követték el. A kocsma és hentesbolt kifosztása után, másnap már elfogta őket a rendőrség. Így kerültek a törvényszék elé.

A kihallgatás alkalmával egyöntetűen tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését, azzal védekezve, hogy vették a náluk talált bűnjeleket és azt sem tudták, hogy lopott.

A szeszek és a szódásüvegek pedig egy ábroszba valának csomagolva a Bocskay-kertben és onnan vitték haza, nehogy valaki más elemelje. A rendőrség előtt tett százszázalékos beismerő vallomás elébüktárása után pedig azt jelentették ki, hogy az kényszer hatása alatt keletkezett és őket a detektívek talpveréssel és hasonló kínzásokkal kényszerítették a vallomás megtételére. A törvényszék kihallgatta a kihallgatást foganatosító két detektívet, Jánosy Mihályt és Lakatos Istvánt, akik elmondták, hogy vádlottak önként ismerték be a lopásokat és őket senki nem bántalmazta.

Kiss Gyula erre a detektívek tanuvallomása után felugrik a padról és Lakatos detektív felé fordul:

— Nekem azt mondták, hogy tönkreverik a talpam, jobb lesz, ha elmondok mindent. Azt is mondták, hogy kihajítanak az ablakon és azt fogják mondani, hogy kiugrottam.

— Azt hiszem, erről nem volt szó — mondja a detektív.

— Ilyen csikefogóságokat követtek el velem — kiabált tovább a vádlott.

— Ezért a kifejezésért kétnapi szigorú fogságot kap — szakítja félbe erélyesen Jeney Sándor elnök — és ha el nem hallgat, megbilincseltetem. — Csend!

Ezután a sértetteket hallgatták ki, akik közül főleg Terdik János, a Kassa úti karvallott hentes nehézményezte, hogy őt fosztogatták ki a vádlottak:

— Mikor a szembesítés történt, szemrehányást tettem Horánszkinak, miért éppen engem választottak ki és tessék elképzelni,

a betörő még komázott velem: azt monta, hogy: „Ne haragudjék, kolléga úr, de éppen a maga üzlete látszott a legjobbnak."

— Bocsánat — mondja komoly képpel Horánszki és a sértett felé fordult, — én, kérem, még akkor is a kényszer hatása alatt voltam.

— Azért komázott velem nevetve — ül le mérgesen a kárvallott.

A tárgyalás későbbi során a királyi ügyész maga is úgy látja, hogy a bizonyítás anyaga hiányos és ezért bizonyításkiegészítést kért, melyet a törvényszék elrendelt és a tárgyalást elnapolta. Kiss Gyulát és Horánszkit pedig szabadlábra helyezték.

Kenyeres-Kaufmannt ma is román állampolgárként tartják nyilván a nagyváradi hatóságok

Nagyvárad, szept. 11. A Kenyeres-Kaufmann ügyben Romániában lefolytatott nyomozás most fejeződött be és Cabau Sámuel béli főszolgabíró most küldte meg jelentését Chirila Augusztin alispánnak. A főszolgabíró hivatalos jelentése legelsősorban is megállapítja, hogy Kenyeres-Kafmann Miklóst

Kaufmann Mózes néven az 1924. évi összeírás alkalmával felvették a román állampolgárok listájára

és miután törlését ezidáig még senki sem kérte, ma is mint román állampolgár szerepel. A főszolgabíró a belügyminiszter utasítására személyesen hallgatta ki Kenyeres-Kaufmann Miklós édesapját, Kaufman Náthán béli főrabbit, aki rendkívül érdekes vallomást tett a roman hatóságok előtt. Kaufmann Náthán a következő vallomást tette, amit jegyzőkönyvileg hitelesítettek.

— Már július 11-én, amikor feleségemmel együtt Budapesten voltam, közjegyző előtt hallgattak meg Kenyeres Miklós ügyében, akkor is és ma is fenntartom, hogy

Kenyeres Miklós nem az én gyermekem!

Őt sohasem adoptáltam. Mint egészen kisfiú került hozzám, még 1898-ban és én neveltem fel, de 1919-ben megmondtam neki az igazat, közöltem vele, hogy ő mint egészen kicsi gyermek került a házamba, ha jól emlékszem, keresztény volt és édesapját valóban Kenyeresnek hívták.

A továbbiak során a főrabbi elmondotta, hogy Kenyeres Miklós úgy tisztelte és szerette őket, mint a gyermek szokta szüleit. Amikor megtudta, hogy ő kereténszülőktől származik, nem nehezelt meg, csak annyit mondott, hogy ezek után neki már nincs Bélen mit keresnie, átmegy Magyarországra és ott fog letelepedni. Tizenöt év alatt mindössze kétszer vagy

háromszor járt Bélen, ez alkalmakkor az öreg rabbiéknál lakott és elhalmozta őket ajándékaival és figyelmességeivel.

Arra a kérdésre, hogy Kenyeres Miklós miképen került Kaufmann Mózes néven a román állampolgárok listájára, az öreg rabbi nem tudott válaszadni, azonban valószínűnek tartja, hogy miután a községben mindenki mint Kaufmann Mózsét ismerte, úgy is volt bejelentve, tehát az összeírás alkalmával hivatalból vették fel a listára.

A Nagyváradon megjelenő Estilap jelentése szerint Chirila alispán a főszolgabírói jelentést már fel is terjesztette Inculet belügyminiszterhez és azt a megjegyzést fűzte hozzá, hogy Kenyeres-Kaufmann Miklós alias Kaufmann Mózes annak ellenére, hogy a román állampolgárok listáján szerepel, Kaufmann Náthán főrabbi eskü alatt tett vallomása alapján mindaddig nem tekinthető román állampolgárnak, amíg egy, a minisztérium által újabban elrendelendő vizsgálat

meg nem fogja állapítani, hogy Kenyeres-Kaufmann Miklósnak kik voltak tényleg a szülei

és azoknak hol és milyen illetőségük volt. A belügyminisztériumhoz felterjesztett hivatalos jelentést a külügyminisztérium útján megküldik a magyar hatóságoknak is.

Előírásos intézeti és iskolai

ruhák, ruhaanyagok, blúzok és blúzanyagok, paplanok, ágy és fehérneművásznak, kötött áruk, közismert, előnyös beszerzési helye

Petrik

női és férfi divat üzlete
Szentanna-utca 5.

Intézeti zsebkendők már 18 fill.-től

Megindult a harc a gengszterek kiirtására

London, szept. 11. Homer Cummings, az Egyesült Államok igazságügyminiszter Londonba érkezett, hogy tanulmányozza az angol rendőrség intézményeit. Sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy döntő támadásra készül az amerikai alvilág ellen, amelyet az utolsó szálig ki fog irtani.

Főhadereje a szövetséges kormány bűnügyi nyomozói, az úgynevezett «Gemberek, akiket egy rettegett zsiványvezér nevezett el így, a »Kormányemberek« (Government Men) rövidítésként. Számuk jelenleg ezerhatszáz, nagyobbrészt egyetemi képzettségű emberek, volt ügyvédek, tanárok, hivatalnokok, könyvszakértők, akik elvégezték a washingtoni rendőri főiskolát és munkájuk jórészt intellektuális nyomozás, mint üzleti könyvek megvizsgálása, vegyészeti, fényképészeti vagy röntgenológiai kutatás.

A washingtoni központi ujjlenyomatintézet naponként háromezer ujjlenyomatot kap az Amerikában működő kilencezer szervezettől és eddig több mint ötmillió ujjlenyomatot osztályozott saját rendszere szerint.

A szesztilalom megszüntével feleslegessé vált »italellenőr« és partőrök nagyobb részét szintén a bűnügyi nyomozói karban alkalmazzák. A bűnhullám ellen mozgósítják a műszaki haladás valamennyi eszközét, a versenygépkocsikat, repülőgépeket, hordozható rádiókészülékeket, könnyfakasztó, hánytató és bénítógázokat.

Ma este először!

MARLENE DIETRICH

a hódító asszony
a legragyogóbb nő
játsza a

Nőstényördög

főszerepét. -- Igazi MARLENE DIETRICH szerep.

Vigszinház **5, 7 és 9 órakor.**

— Vásárlásainál hivatkozzon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ra!

Az adóhátralékosok közszállítási követeléseinek visszatartása

A kereskedőknek és iparosoknak régi panasza az, hogy az adóhatóságok a közszállításokból eredő követelések visszatartásánál igen szigoruan járnak el s a törvényes rendelkezések kíméletlen végrehajtásával sok esetben az üzlet vagy üzem továbbvitelének lehetőségét is veszélyeztetik.

A panaszok folytán a pénzügyminiszter már korábban intézkedett aziránt, hogy az adóhatóságok az államkincstárral, illetőleg a helyhatóságokkal szemben fennálló szállítási és vállalati járandóságokra a visszatartási jogot csak abban az esetben gyakorolják, ha a vállalati összeg az 1000 pengőt meghaladja. Ebből a rendelkezésből az is következik, hogy a kisiparosoktól és kiskereskedőktől, amennyiben a szállításokból vagy vállalkozásokból eredő és az államkincstárral, valamint a helyhatóságokkal szemben fenálló követelésük az 1000 pengőt nem haladja tul, adóhátralékuknak az igazolását nem kell kívánni.

Arra is felhatalmazást nyertek az adóhatóságok, hogy indokolt esetekben adófizetési kedvezményben részesíthessék az olyan adóhátralékosokat is, akiknek szállítási és vállalati járandósága egyébként az adóhátralék kiegyenlítésére igénybevehető lenne és a már engedélyezett fizetési kedvezményeknek a hatályát méltánylást érdemlő kivételes esetekben, az ilyen járandóságokra kiterjeszthessék.

A pénzügyminiszter arra is utasította az adóhatóságokat, hogy az arra valóban reászoruló iparosok és kereskedők részéről a visszatartási jog korlátozása iránt előterjesztett egyéni kérelmeket fokozott körültekintéssel és minden esetben az adózó jövedelmi viszonyainak, egész gazdasági helyzetének és eddig tanusított fizetési készségének gondos mérlegelésével méltányosan bírálják el, indokolt esetben a követelések visszatartását az adóhátralék méltányos részösszegére korlátozzák, kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetében pedig a követelések visszatartását teljesen mellőzzék.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 11-én, szerdán, a következő bejelentések történtek:

Születések: Nagy Mihály pályaőr, fiu Pál; Zoltai István kocsis, leány Katalin; Nyilas József lakatoss., fiu Gábor; Zórlinyi Árpád napsz., leány Katalin; Nagy István lakatoss., fiu István; Lécz László p. ü. fővigyázó, leány Mária; Szluka Ferenc betegápoló, leány Julia; Váradi Imre piaciárus, leány Katalin; Rácz István napsz., fiu Imre és 1 halvaszületés.

Házasságok: Erdélyi László köszörüsm.—Orosz Julia; Kerezsi Lajos fm.—Zsiros Mária: Kóka János fm.—Harsányi Julia; Rácz Sándor zenész—Vadász Ilona; Palugyai József cipészs.—Karika Eszter, Struba János gépkezelő—Fábián Mária; dr. Deák Ignác postafogalmazó—Nagy Margit.

Halálozások: Ujj János ref., 2 hónapos, Haláp 180. Csáki Józsefné ref., 65 éves, Kishegyesi út 40. Katona János r. kath., 44 éves, Bodonháza. Pozsár Lászlóné ref., 29 éves, Csapó u. 41. Jubak Anna g. kath., 45 éves, Vámospércs. Egri Ilona ref., 12 éves, Kurucz a. 5. Nagy Sándor ref., 16 éves, Hajdúböszörmény. Dobrai Lőrinc ref., 43 éves Karcag. Kiss Sándorné ref., 23 éves Karcag.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Kalor Kályha -- Sesztina
Luna tűzhely -- Sesztina
Robur edény -- Sesztina
Konyha cikkek -- Sesztina

A lakók kifosztották a padlást, míg a házigazda nem volt otthon

Márványkövi István 25 éves debreceni munkanélküli villanyszerelő és felesége *Mandel* Sandor, debreceni háztulajdonos pincelakásában laktak alig egy fél hónapig. Ez alatt az idő alatt azonban a háztulajdonos nem volt otthon és

a lakók alaposan körülnéztek a padláson, elemelvén onnan a lakat lefeszítése után jó csomó zsákot, majd a húsvéti edények közül is kiválasztottak néhányat és egy ócska böröndöt vittek magukkal.

A zsákok és a többi elemelt apróság elfuvarozása azonban időt és segítséget vett igénybe. *Klein* Vilmos 30 éves debreceni péksegéd volt szives kofferben elszállítani a zsákokat, melyeket Márványkövinéé árusított aztán a zsibogóban. A háziúri padlás megüresítése mellett

Márványköviék nagy érdeklődést tanusítottak más padlások iránt is.

Simon László Máv. ellenőr például egy vasárnap arra lett figyelmes, hogy valaki jár a padláson. Kiment és Márványkövit pillantotta meg, amint szépen lefelé sétál a létrán.

— Maga mit keres? — kiált rá.

— Semmit, kérem — felelte a villanyszerelő; én csak a házmester kérésére vagyok itt.

Az ellenőr ekkor lesietett a házmesterhez, megtudakolni a rejtelmes padlás látogatót, de a házmester semmit sem tudott a dologról. Márványkövinek azonban ezen a padláson nem volt szerencséje.

Csupán egy özönvizelőtti fa kézi koffert tudott elemelni, azt is csak ötven százalékban, mert a koffer jobbik fele már évekkel ezelőtt eltünt.

Ilyen és hasonló módon látogatta Márványkövi és társa a padlásokat, elemelvén azokról férfikabátot, pokrócot, ruhaneműt, dunyhát, böröndöt összesen tizenhat helyről. A Mandel-féle zsákok azonban rossz portékának bizonyultak. Mandel Sándor sógornőjének kifutófiúja, a 16 éves *Kerékgyártó* Lajos ugyanis éppen akkor ment a zsibogóra, mikor Márványkövine a zsákok utolsó részletét akarta eladni s a kifutó felismerte a zsákokat.

Márványkövi tizenöt rendbeli lopással, Klein öt rendbeli lopással és Márványkövine orgazdasággal vádolva állottak a debreceni törvényszék előtt.

Márványkövi 5 rendbeli lopás büntettéért 10 havi börtönt, Klein 2 rendbeli lopásért 6 havi börtönt, Márványkövine pedig orgazdaságért 8 napi elzárást kapott.

Az ítélet jogerős.

Felfüggesztették Rehák Tamás tűzoltóparancsnokot

A lakásához tartozó konnektor a laktanya órájának terhére szedte az áramot

Az utóbbi időben sokat szerepelt a nyilvánosság előtt *Rehák* Tamás tűzoltóparancsnok, akinek ügyei foglalkoztatták a fegyelmi hatóságokat, sót a bíróságot is. Rehák Tamás ellen az eddigi fegyelmi vizsgálatoknak nem sikerült semmiféle kompromittáló adatot megállapítani és így a tűzoltóparancsnok továbbra is megmaradhatott állásában.

Rehák Tamás ellen azonban a közelmúltban ismét fegyelmi fizsgálat indult egy újabb ügyből kifolyóan. *Pataki* József törvényhatósági bizottsági tag beadványt terjesztett dr. *Vargha* Elemér helyettes polgármesterhez, amelyben

bejelentette, hogy Rehák Tamás a tűzoltó laktanyában jogtalanul eltulajdonítja a villanyáramot.

Előadta, hogy Rehák a lakása mellett lévő helyiségben egy konnektort szereltetett fel, amelynek vezetékét a laktanya villanyórájához kapcsoltatta. Ebbe a konnektorba kapcsoltatja Rehák a villanyvasalót, amellyel saját ruhaneműit vasaltatja — a város költségén.

Pataki József állitásai bebizonyitására azonnali vizsgálatot kért, valamint kérte a helyszini szemle elrendelését. A helyszini szemle meg is történt és Pataki, valamint a városi ügyészi hivatal egy megbízottja és két világítási vállalati tisztviselő felkeresték Rehák Tamást a tűzoltó laktanya épületében lévő lakásában. Útjuk szinte rajtaütésszerű volt, amennyiben

rögtön a lakás melletti helyiségbe mentek, ahol ott találták Rehák Tamás egyik hozzátartozóját, amint éppen az ominózus konnektorba kapcsolt vasalóval vasalt.

A tűzoltólaktanyában azelőtt minden tiszt kapott természetben lakást, fűtést, világitást. Később azonban a városi tanács úgy intézkedett, hogy minden tiszt lakásához külön villanyórát szereljenek fel és a tűzoltótisztek külön villanydijátalányt kapjanak. Amivel többet fogyasztanak az átalánynál, azt kötelesek megfizetni a világítási vállalatnak.

Rehák Tamás esetében azonban az történt, — a fegyelmi vizsgálat eddigi adatai szerint —, hogy a tűzoltóparancsnok a lakásán kívül álló helyiségben konnektort szereltetett fel egy tűzoltóval. A konnektort pedig nem a saját, hanem a tűzoltólaktanya hivatalos villanyórájához kapcsoltatta a szerelővel. A konnektort viszont Rehák Tamás illetve hozzátartozói házihasználatra vették igénybe, ami azt eredményezte, hogy a világítási vállalatot megkárosították.

A fegyelmi eljárás során kihallgatták Rehák tűzoltóparancsnokot, aki

azzal védekezett, hogy nem tudta, hová kapcsolták a konnektor vezetékei.

Azt hitte, hogy saját órájához van kapcsolva és nem a laktanya órájához. De károsodás különben sem érte a világítási vállalatot, hiszen gyakran előfordult, hogy a rendelkezésére álló villany átalányt nem használta ki a lakásában.

A fegyelmi eljárás során azonban az a tény vált valószinüvé, hogy, ha Rehák nem is tudott róla, de az egyik hozzátartozójának mindenesetre kellett tudnia arról, hová van kapcsolva a konnektor vezetéke. De ettől eltekintve is arra az álláspontra helyezkedett a vizsgáló bizottság, hogy Reháknak is tudni kellett a dologról, hiszen műszaki vizsgát tett. Ami abban az esetben is, ha nem tudta, hová kapcsolják a konnektor vezetéket, úgy is felelőség terheli Rehák Tamást, mint a debreceni tűzoltóság parancsnokát, amiért ez az eset előfordult.

Ezeknek az adatoknak alapján dr. Vargha Elemér helyettes polgármester Rehák Tamást felfüggesztette állásától.

Értékes zálogcédula egy kisfiúnál

Egy kis fiú értékes zálogcédulát kinált tegnap délelőtt eladásra egy zálogcédula-kereskedőnek. Két pengőt kért a céduláért és felmutatott egy irást, amelyben az édesanyja felhatalmazza a cédula eladására. A kereskedő gyanusnak találta a gyereket és rendőrnek adta át, aki bekisérte. A kisfiú azt állitja, hogy a cédulát zsebkendőbe kötve, a Kistemplom előtt találta és egy barátja irta az anyja nevében a felhatalmazást. A nyomozás folyik.

Előkelő olasz vendégek látogatása Debrecenben

Kedden, szeptember 10-én este 7 óra 30-kor luxusautocaron érkeztek az Arany Bika szálloda elé: Grand Ufficiale Proffessore Sergio Terliszi, dr. Ing. Alessandro Pancero, dr. Maurizio Soccardi, Umberto Vivarelli archeologus, Cavalliere Augusto Treves, fiával, Mohor de Carola és még húszonkét előkelő olasz hölgy és úr.

A Bika hallában Csobán Endre városi főlevéltáros, Grassl Herbert az Idegenforgalmi Hivatal vezetője és Nemes József, a Monti Kör titkára fogadták a vendégeket. Csobán Endre olasz nyelvü üdvözlő beszédére Terlizzi firenzei egyetemi tanár lelkes szavakkal válaszolt és hangsulyozta az olasz—magyar barátságot.

Az Arany Bikaban vacsoráztak, vacsora után az Arany Bika kávéházban cigányzene mellett szórakoztak a késő esti órákig.

Szerdán, 11-én reggel Nemes József vezetésével megtekintették a városi ötösfogatot, Déri-muzeumot, központi egyetemet, klinikákat, strandfürdőt, krematóriumot. 11 órakor az Idegenforgalmi Hivatal vezetője kíséretében intdultak ki a Hortobágyra. A gyönyörü délibáb, gulya, ménes és hortobányi pásztorélet az olasz vendégeknél a legnagyobb tetszést váltotta ki. Délután négy órakor indultak vissza Budapestre.

NYOMTATVÁNYAIT
a lapunkat előállító
nyomdában
TISZÁNTÚLI KÖNYV-
ÉS LAPKIADÓ RT.-nél
rendelje!

hirek

A **Debreceni Független Ujság** pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. **Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.**

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Megváltó", Piac ucca 18. „Tisza", Jónap Aladár, Magoss György tér 9. „II. Rákóczi", Arany S. A. örököse, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. „Nádor", Dr. Sztankay Aba, Szent Anna ucca 64., Vígkedvű Mihály uccával szemben.

IDŐJÓSLÁS:

Az időjárási elemek debreceni értékei: Minimum 6.6, maximum 19.5, este 6 órakor a hőmérséklet 14.8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 767.1 mm. alig változó irányzattal.

Prognózis: **Gyenge északi, északkeleti szél, derült, száraz idő, a nappali felmelegedés tovább fokozódik, de az éjjeli lehülés továbbra is igen erős marad.**

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hírek. — **11.10:** Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — **12.00:** Déli harangszó az egyetemi templomból. — **12.30:** Hírek. — **1.20:** Időjárás, időjelzés. — **2.40:** Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — **4.45:** Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — **12.00:** Himnusz.

SZEPTEMBER 12., CSÜTÖRTÖK.

Budapest I.

7.00: Hanglemezek. — 10.20: „Bécs fölmentése." (Fölolvasás.) — 10.45: „A fertőzés esélyei." (Fölolvasás.) — 12.05: Weidinger Ede salonzenekara. — 13.30: Bangó Jancsi és cigányzenekara. — 16.10: Somfai Margit mesél. — 17.00: „A nyugateurópai agrárvédelem túlkapásai." Dr. Rácz Jenő előadása. — 17.30: Hanglemezek. — 18.00: A rádiósorsjáték húzása. — 19.05: Matuska Miklós énekel, zongorakísérettel. — 19.40: „A székely népballadák." Ortutay Gyula dr. előadása. — 20.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Fridl F. — 21.30: Hírek, versenyeredmények. — 21.50: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. — 22.45: „Dove si trova l'Ungheria nell'autunno 1935." (Magyarország helyzete 1935 őszén.) Dr. Ottlik György olsznyelvű előadása. — 23.05: Sándor György zongorázik. — 23.40: Guttenberg György jazz-zenekara, Sebő Miklós énekszámaival.

Budapest II.

17.35: „Házi akvárium." Szabó Irén előadása. — 18.05: Hanglemezek. — 19.10: „Képek Dánia életéből." Takaróné Gaál Beatrix előadása. — 19.45: Szervánszky-szalonzenekar. — 20.20: Hírek. — 21.40: Guttenberg György jazz-zenekara, Sebő Miklós énekszámaival.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetései mindig eredményesek!

Egy szegény debreceni mosónő nyerte az osztálysorsjáték főnyereményét

Fortuna istenasszonya rámosolygott özvegy Kasza Mátonnéra.

Ez a mosolygás negyvenezer pengőt jelentett a derék mosónőnek.

Kasza Mártonné mosónő, akinek az ura ügynök volt egy szikvízgyárnál és három esztendővel ezelőtt meghalt, özvegy maradva, abból élt, hogy az Arany Bika vendégeinek ruháit mosta.

Nehéz élet, de özvegy Kasza Mártonné csendesen meghúzódott a Vígkedvű Mihály ucca 37. számú házban, ahol egy kis szobát bérelt havi hét pengőért. Úgy élt ott csöndesen magában, alig érintkezve valakivel. Azt sem mondotta meg senkinek, hogy sorsjegyet vásárolt, teljesen titokban tartotta, — hogy nehéz helyzetében a szerencséhez fordult segedelemért.

Hétfőn volt az osztálysorsjáték húzása és kedden reggel özvegy Kasza Mártonné egy ujságot vásárolt. Odahaza kiteregette az ujságot s mellétette a sorsjegyet is, hogy pontosan láthassa a számot. Nézi, nézi a számtengert, hogyan fogja ő ebben megtalálni az övét, — ha ugyan egyáltalán nyert valamit.

De alig hogy olvasni kezdi a számoszlopot, még a lélekzete is elállt.

Ott látja a kétszázezer pengős nyeremény mellett az ő sorsjegyének a számát.

Nem hisz a szemének, még egyszer megnézi. Pedig jól látott, megnyerte a legnagyobb nyereményt.

De hátha mégis csak téved, hátha megcsalja a szeme. Rohan a szomszédhoz:

— Tessék már nézni, itt a sorsjegy, meg itt a nyertes szám, úgy-e mind a kettő egyforma?...

A szomszéd nézi, ő sem akar hinni a szemének. Aztán mégis hisz. Leteszi az ujságot és kezet nyujt Kaszánénak:

— Hát... Gratulálok Kaszáné asszony!...

Igy tudta meg özvegy Kasza Mártonné, hogy egyik pillanatról a másikra vagyonos nő lett belőle. — Az igaz, hogy

csak negyedsorsjegye volt, dehát így is hozzájut a levonásokat leszámítva, negyvenezer pengőhöz.

Ami pedig nagyon szép pénz, különösen egy gyermekteleu özvegyasszony számára.

Kedden délelőtt meg is kapta Kaszáné a bank értesítését: „Örömmel tudatjuk Önnel, hogy az osztálysorsjáték hétfői húzása alkalmával a legnagyobb nyereményt..." és igy tovább. Mondják a szomszédok, hogy

özvegy Kasza Mártonné már nem is tud örülni a nyeremények, a váratlan öröm és meglepetés egészen érzéketlenné tette.

Egész nap otthon van, jóformán nem megy sehova, még a pénzért sem ment el. Arról sem nyilatkozott még senkinek, hogy mit akar csinálni a pénzzel.

De az egyik szomszédnak mégis megsugta legtitkosabb szándékát a gazdag Kaszáné:

— **Házat veszek és ott fogok élni az édesanyámmal...**

Egyelőre kicsit szédült a nagy örömtől, látogatókat egyáltalán nem fogad.

Szerdán délben azonban még paszulylevest és krumplifőzeléket evett ebédre.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910. SZEPTEMBER 12. HÉTFŐ. — Lapszünet.

1915. SZEPTEMBER 12. VASÁRNAP. Az oroszországi offenzivánk ismételten sikerrel járt. Puchallo hadserege további tért nyert Wolhyniában, Kövess tábornok győzelmesen nyomul előre a minski vasút mentén, Hindenburg seregei Lida és Wilna felé haladnak. Az olaszok vereséget szenvedtek a tengermelléki fronton.

A tisztifőorvos jelentése szerint az egészségügyi állapotok kedvezőtlenek voltak augusztusban Debrecenben. — Ázsiai kolera három alkalommal fordult elő, a tifusz járványszerűen terjed a város lakosság között.

A király Löwy Gyula és Harmati Pál 39. gyalogezredbeli tartalékos hadnagyokat tartalékos főhadnagyokká nevezte ki.

Szántó Mór és Társa cég tisztelettel értesíti Debrecen és Hajdúvármegye közönségét, hogy Debrecenben férfi-, fiú- és gyermekruha áruházat nyitott.

1925 SZEPTEMBER 12. SZOMBAT. — Debrecen város közgyülése a Jókai-centenárium alkalmából elhatározta, hogy megírja Jókai és Debrecen kapcsolatait.

— **Esküvő.** Az Angol Királynő különtermében ma délben díszes esküvői lakoma volt. Dr. Deák Ignác postafogalmazó és Nagy Margit úrleány keltek egybe s a díszes esküvőn Debrecen előkelő társaságának tagjai igen nagy számban voltak jelen.

x Függönyöket, montirozást, menyasszonyi kelengyéket, előrajzolást szépen, olcsón készít a Vénusz kézimunkaüzlet, Csapó u. 41. Rákóczival szemben.

— **A Bikur-Cholim Egylet** a főünnepi imaházat a f. évben Degenfeld-tér 6. sz. alatt rendezi. Imaszékjegyek Spitzer-nyomdában — (Halköz 1. sz.) már válthatók. Elnökség.

x **Tisztelettel** értesítem a n. k., hogy cipészműhelyemet Simonffy ucca 2. szám alá helyeztem át, ahol Koncz kelmefestő fióküzlete van. (Városi bérház.) Némethy Sándor cipészmester.

x **Debreczeni József** szabóüzletét Széchenyi ucca 3. alatt megnyitotta. Izléses munka, olcsó árak!

— **A nőmunkások vasárnapi gyümölcsestje.** A Munkás-Otthonban rendezik meg vasárnap az első őszi nőmunkás gyümölcsestet. Szavalatok, ének és táncszámok után záróráig tánc lesz. Belépőjegy 50 fillér.

x **Iskolaruhák** legolcsóbban a Weisz Sándor férfiruhaáruházában, Csapó ucca 10.

x **Szőrmék, bundák,** legújabb modellek olcsón kaphatók Altmann szűcsmesternél, Miklós ucca 2.

— **Dézsmálják a gyümölcsösöket.** Nagy József szűcsmester Andrássy út 13. szám alatti kertjéből félmázsa ringlót loptak az éjszaka. A tolvajokat keresi a rendőrség.

x **Használt tankönyvek,** iskolaszerek legolcsóbban szerezhetők be Kultúra Antikváriumban, Szent Anna 3.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek** megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes »**Ferenc József**« keserűvíz azáltal, hogy a tápcsatorna tartalmát kíméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti. Klinikai tapasztalatok alapján kétségtelenné vált, hogy a **Ferenc József** víz féloldali hüdésben fekvő betegeknél is általában mindig megteszi a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést szerez.

— **A Poel-Cedek Egylet** hivatalos helyiségét a József kir. herceg ucca 19. szám alá helyezte át, ahol kényelmes imaházat is rendezett be férfiak és nők részére. Imaszékjegyek egész évre ott válthatók e hó 22-ig, délután 5—7 óráig. Elnökség.

x **Ódon tankönyvek** legnagyobb raktára Aczél antikváriumban. — Ugyanott iskolaszerek legelőnyösebb beszerzési helye.

— **Szombaton este gyűlést tartanak a famunkások.** A faiparban a munkabérek rendezése csak rövid idő kérdése. Az iparügyi miniszter a Budapesten és környékén eredményes és sikeres munkát végzett tárgyaló bizottság munkásságát az egész országra kiterjesztette. Ennek folyományaként a Munkás-Otthonban szombaton este fél 7 órakor famunkás nagygyűlés lesz, melynek előadója Sávolt János, a famunkások központi titkára, az országos miniszteriális bizottság munkavállalói érdekképviseleti rendes tagja lesz.

x **Kistemplombazárba** áthelyezett Szilágyi kézimunkaüzlete Tiszántúlon a legnagyobb, — Budapestnél is olcsóbb árakon árusít.

— **Betörések.** Csillag Miklós, József kir. herceg ucca 11. szám alatt lakó kereskedő padlásáról a lakatot leverték és nagyértékű fehérneműeket vittek el. — Ackermann Pálné Andrássy út 81. szám alatti szőlőjében a tyúkólat törtétek fel és 4 tyúkot elloptak. — Vitéz Mária tanítónő Iskola ucca 1. szám alatti lakásáról egy oldal szalonnát lopott ismeretlen tolvaj. — Lajtos Istvánné Péterfia ucca 47. szám alatti lakos a piacra ment bevásárolni és távollétében lakását felnyitották, — ahonnan különböző edényeket loptak.

x **Leveles Irén okleveles nyelvtanárnő** angol, francia, német nyelv tanítását megkezdette. Püspöki palota V. kapu, I. 38.

x **Tankönyvvásár, tankönyvcsere Harmathynál,** Piac ucca 7., Bika-szálló mellett.

— **Gyakori jelenség a gyermekeknél az úgynevezett zöld lepedék a fogakon,** amelyek a zománcréteg mészanyagát pusztítják. Ez okból szükséges, hogy a gyermekek fogait is rendszeresen tisztítsák. Az Odol-fogpép alaposan tisztít, anélkül, hogy a fog zománcát megtámadná, fertőtlenít, kellemes, pompásízű és tisztává teszi a leheletet.

Régi bőrgarnitúrát
legújabb rendszerű festéssel újjá varázsolja
SZÁNTÓ kárpitosmester
Piac u. 81. bútorüzlet. Telefon 31-19

— **A Szárnyaskerék Egyesület házavatója szombaton lesz.** Mint hírt adtunk már róla, a Szárnyaskerék Vasutas Önképző és Önsegélyző Egyesület f. hó 14-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartja meg házavató ünnepségét s vacsoráját a Barna uccai új székházban. A rendkívül magas színvonalúnak és hangulatosnak ígérkező ünnepségre a tagok családtagjaikkal együtt igen nagyszámban jelentették már be részvételüket. Az elnökség kéri a résztvenni szándékozókat, hogy ezen szándékukat legkésőbben csütörtökön délig jelentsék be az egyesület irodájában, mert a jelentkezők nagy számára való tekintettel azon túl nem tudja a helyeket garantálni.

x »**Hullaház**« minden szombat éjjel 4 óráig nyitva. Magyari zenekara muzsikál. Tímár ucca 31. sz.

BOROS
szépen, jól, olcsón
fest, tisztit, mos
PIAC U. 77.

— **A debreceni férfi- és nőiszabók és rokonszakmák halálozási és segélyző egyesülete** e hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület dísztermében tartja közgyűlését. Tárgy: 1. A m. kir. belügyminiszter úr által jóváhagyott alapszabály ismertetése. 2. Jelentés az egyesület eddigi működéséről. Tekintettel az ügy fontosságára, kérjük úgy a tagokat, mint minden egyes kartársat, hogy ezen a közgyűlésen saját érdekében okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

x **Iskolaruhák** minden méretben, feltűnő olcsón Budapesti férfiruha áruházbani Csapó ucca 6.

— **Kántorpróba.** Csillag Lipót, a zsidó kántorképzőintézet tanára, ma csütörtökön délután fél 6 órakor, a Deák Ferenc uccai templomban kátorpróbát tart, melyre a hitközség tagjait meghívjuk és kérjük, hogy minél többen megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Balatoni idényvonatok.** A menetrend szerint szeptember 8-án megszűnő balatoni idényvonatok közül a MÁV-igazgatóság az alábbiakat szeptember 8-án túl egészen szeptember 15-ig forgalomba ntartja éspedig: 1. Győr — Veszprém — Balatonfüred—Tapolca közt — 7102—7101. sz. —, naponta IX. 9—IX. 15-ig. 2. Szabadbattyán—Balatonfüred között — 1108—1107. sz. —, naponta IZ. 9—IX. 15-ig. 3. Budapest déli p. u.—Fonyód között — 2204—2207. sz. Balatonexpressz —, IX. 14., illetve IX. 16-án. 4 Nagykanizsa—Siófok között — 2217. sz. —, IX. 9—IX. 15-ig. 5. Balatonboglár—Nagykanizsa között — 2218. sz. —, naponta IX. 9—IX. 15-ig. 6. Székesfehérvár—Keszthely között — 22224. sz. —, de csak mint motorosvonat, naponta IX. 9—IX. 15-ig. 7. Keszthely—Székesfehérvár között a 2241. sz. vonatot és pedig Szabadbattyán helyett Székesfehérvárig, naponta IX. 9—IX. 14-ig (IX. 15-én, vasárnap menetrend szerint is közlekedik) és végül 8. Keszthely—Székesfehérvár között a 2223. sz. vonatot, de csak IX. 15-én, vasárnap motorosvonatként.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

A szlovák kormányzótanács népszavazást kér a Népszövetségtől

Genf, szept. 11. A szlovák kormányzótanács szerdán délelőtt emlékiratot nyujtott át a népszövetség főtitkárához. Az emlékiratot *Jehlicska* Ferenc dr., a szlovák kormányzótanács elnöke s *Dvorcsák* Győző, a kormányzótanács alelnöke irta alá. Az emlékirat többek között a következőket tartalmazza:

— *A szlovákok sorsa egyre rosszabb, szenvedéseink és nyomorúságaink egyre növekednek.* Felül kell vizsgálni a jelenlegi helyzetet. Mi, szlovákok súlyos történelmi tévedés áldozatai vagyunk. *Meghamisították a történelmet s az etnográfiát és a wilsoni elvek arculcsapásával, megkérdezésünk ellenére csatoltak el ősi hazánktól, Magyarországtól.* Mi szlovákok, mint a multban, úgy most is *népszavazást kérünk*, amit a csehek félünk meglagadnak, mert félnek a rájuk nézve kedvezőtlen eredménytől. Mi szlovákok, *szabadok, függetlenek óhajtunk lenni szoros gazdasági kapcsolatban Magyarországgal.* Minden nemzetnek megvan a joga a maga életéhez. A népszövetséghez fordulunk s kérjük tőle, hogy *tegye jóvá a bennünket ért igazságtalanságot.*

x **Hölgyeim!** Harisnyát garanciával csak **Londonnál.** Menetjegyiroda mellett.

— **Túristaság.** A Magyar Túrista Egyesület debreceni osztálya e hó 15-én, vasárnap, kedvező idő esetén kirándulást rendez a nagycserei erdőbe. Indulás vasárnap reggel fél kilenckor a Csapó uccai villamos végállomástól, találkozás a tűzérlaktanyo előtt. Gyaloglás kb. 4—5 óra. Élelméről mindenki maga gondoskodik. Visszafelé lehet jönni vasúton is. Vendégeket is szívesen látnak.

Oszi kalapdonságok
megérkeztek! Olcsó árak!
MATTA kalapszalonba
SIMONFFY UCCA 2 b.

x **Vecsey Antal áll. vizsgázott** *fogász* fogászatát Piac ucca 44 alá helyezte

— **Megjelent az „Utitárs" legujabb száma.** Az idegenforgalom és a hazai vándorforgalom szolgálatában álló remek illusztrációjú ujság e száma is gazdag és szórakoztató. Idegennyelvű oldalak, dr. Kovácsházy Vilmos közérdekű nyilatkozata és Szöllössy Ferenc „Hogyan szerezhet a magyar vidék komoly és állandó idegenforgalmat?" c. tanulmánya éles gyakorlati szemre és tisztult látókörre vallanak. Ezek mellett kedves, hangulatos írásokkal találkozunk. Az ujság állandó rovatai is a szokott színvonalon mozognak.

x **Francia-német nyelvtanfolyamra** csoport-, magánórákra jelentkezés megkezdődött. Várnay, Varga u. 41.

Csütörtökön kétkapus tréninggel készül a Bocskay az Ujpest ellen

Az őszi szezon derbymérkőzése vasárnap délután játszódik le a nagyerdei Stadionban, ahol a Bocskay és az Ujpest szállnak síkra a bajnoki pontokért. A Nemzeti Bajnokság sorsolása úgy hozta, hogy

az idén ősszel a három budapesti nagycsapat közül csak az Ujpest játszik Debrecenben,

annál érdekesebb tehát a vasárnapi találkozás, amely különben is elsőrendű sportot ígér.

Amióta a Bocskay és az Ujpest találkozásai rendszeresek a profibajnokságban, ezek a mérkőzések mindenkor a legszebbek és legizgalmasabbak közé tartoztak. A debreceni kék-sárgáknak mindig feküdt a lila-fehérek elleni játék,

a Bocskay észfutballjának és az Ujpest erőjátékának megütközése a legpompásabb küzdelmeket hozta

és nagyon sok és igen jelentős sikereket is a debreceni proficsapatnak.

A Bocskay startja az idén kevésbbé sikerült, de a Budafok elleni mérkőzésen már kezdett magához térni a csapat, viszont az Ujpest formája sem meggyőző még, hiszen a Bratislava két gól különbséggel verte a tavalyi magyar bajnokot.

Nem indokolatlan tehát a Bocskay hiveinek az a reménysége, hogy a kék-sárgák most is a hagyományosan nagy játékot fogják mutatni az Ujpest ellen

s talán épen ez a mérkőzés lesz az, amelyen kijönnek a Bocskay csapatában kétségivül meglévő nagy kvalitások, annái is inkább, mert hiszen a Bocskay mindig a legnagyobbak ellen szerepelt a legjobban.

A kék-sárgák erősen készülnek a mérkőzésre, a keddi kemény kondiciótréning után csütörtökön lesz a kétkapus tréning.

Ellenfél az anyaegyesület DKASE csapata, mely vasárnap előmérkőzést játszik a Stadionban az ujdonsült elsőosztályú Dohánygyárral.

A mérkőzés iránt nemcsak Debrecenben, hanem Budapesten és a vidéken is igen nagy az érdeklődés, különösen sok jegyet igényeltek Miskolcról, ahonnan

a filléres gyorssal a szurkolók százai erkeznek Debrecenbe.

A Bocskay épen erre a nagy érdeklődésre tekintettel kéri tagjait, hogy ha még nem váltották volna ki szeptember havi tagsági nyugtájukat és ezzel együtt az Ujpest-mérkőzésre szóló jegyüket és utalványukat, azt mennél előbb szíveskedjenek megtenni a Bocskay Arany Bika félemeleti irodájában, este 6—8 között. Egészen bizonyos ugyis, hogy

a hét vége felé nagy lesz a torlódás, már pedig ezt minden tagnak saját érdekében áll elkerülni.

A jegyelővétel a Svetits-bérpalotai dohánytőzsdében rendkívüli érdeklődés mellett folyik, különösen a számozott helyek iránt nagy a kereslet, úgy hogy ezekről ajánlatos mennél hamarabb gondoskodni.

Az ország tenniszbajnokcsapatai Debrecenben mérkőznek meg

Nagyszabású tenniszverseny színhelye lesz Debrecen szombat, vasárnap, hétfőn, szeptember 14, 15, 16-án, délelőtt és délután. A DEAC tenniszpályáin mérkőznek meg az egyes kerületek bajnokcsapatai egymással körmérkőzés keretében, vagyis minden kerület játszik minden került bajnokcsapatával. A tiszántuli kerületet a Debreceni Egyetemi AC bajnokcsapata képviseli, Korompay Tihamér, Farkas, Némedy, Nagy Duci, dr Kulinné, Kulin, míg az alföldi kerületet a Szegedi KEAC bajnokcsapata. A nyugati kerület képviseletében a Győri Torna és Evezős Egylet tenniszgárdája jön le Debrecenbe. A legerősebb a szegedi KEAC. A nagyszabású verseny keretében lesz három férfi egyes, női egyes, férfi vegyes páros és női páros szám is. A háromnapos tenniszversenyt országosan nagy érdeklődés kíséri és bizonyára a vége felé járó tenniszidény nagysikerű szezonzáró eseménye lesz.

KERÜLETI KÖZÉPISKOLAI USZÓ BAJNOKI VERSENY

A debreceni m. kir. áll. »Fazekas Mihály reáliskola »Turul« sportköre szeptember 15-én d. e. 9 órai kezdettel a nagyerdei városi úszódában kerületi középiskolai úszóbajnokiversenyt rendez a következő számokkal:

100 m-es gyorsúszás, 100 m-es mellúszás, 100 m-es hátúszás, 400 m-es tetszészerinti úszás, 3x100 m-es vegyes staféta úszás, 50 m-es gyorsúszás, 50 m-es mellúszás, 50 m-es hátúszás. Vizipolómérkőzés 2x5 percig. Műugrás 3 előírt és 3 szabadon választott gyakorlattal. 1. Előírt gyakorlatok. 1. Repülő fejes nekiugrással. 2. Fejes hátra. 3. Szaltó, hátra.

A versenyen résztvehetnek a debreceni tankerület középfokú iskoláinak tanulói.

Nevezési zárlat szeptember 14. d. u. 6 óra. A nevezések Hadházy Dezső tanár címére (Reáliskola) küldendők.

A DKASE játékosait felkérem hogy ma délután 3 órára jelenjenek meg a Stadionban a Bocskayval tartandó edzőmérkőzésre. Intéző.

Cserkész nap
szept. 28-29
Jegyárak:
Szept. 28-án este KOLLÉGIUMBAN: I. rendü ülőhely 1.— P, II. rendü ülőhely 50 fillér, ülőhely 20 fillér. — **Szept. 29-én délután STADIONBAN:** Páholyülés 2.— P, tribünülés 1.50 P, korzóülés 1.— P, I. r. ülőhely 80 fillér, II. rendü ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fillér. A jegyek válthatók: Vaskereskedés Széchenyi u. 2., Csáthy könyvkereskedés Piac u. 8., Cserkészbolt Piac u. 7., Ref. főgimnázium II. emelet 11. ajtó.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!**

Közgazdaság

TARTOTT A BUZA

Határidőüzlet:

Búza: októberre 15.20, 27, 24, 26, 22, zárlat 15.20—21, márciusra 15.94, 93, 99, 95, 98, 15.93, 98, zárlat 15.95—15.97.

Rozs: októberre 13.84, 90, zárlat 13.95—97, márciusra 14.04, 14, 15, zárlat 14.15—17.

Tengeri: szeptemberre 14.80, 72, zárlat 14.72—75, májusra 15.05, 02, 14.99, 15.00, 14.98, 15.00, zárlat 15.00—02.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 15.25—155.0, 78 kg 15.35—15.65, 79 kg 15.50—15.80, 80 kg 16.65—15.90, ftiszai 77 kg 14.85—14.95, 78 kg 15.00—15.10,, 79 kg 15.15—15.25, 80 kg 15.25—15.35.

Rozs: 13.90—14.00, takarmány árpa 15.80—16.25, zab 16.40—16.59, tengeri 14.95—15.10, repce 23.00—23.25.

A készáruvásáron búza „ól tartott, rozs nem változott, zab 5—10, tengeri 15—25 fillérrel olcsóbb, búzakorpa 5 fillérrel drágább.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 14.50—14.30—14.00, rozs 13.50—13.20, árpa 16.00—15.50, zab 15.00—14.80, tengeri, csöves 9.50—9.00—8.50, lucerna 9.50—9.30—9.00—8.80—8.50, széna 8.00—7.50—6.50—6.00, lóhere 7.00—6.50, bükköny 7.00—6.50, alomszalma 2.00—1.80, rozsszalma 2.50—2.00, zsúpszalma 3.00—2.50.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.30—341.30, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.90—3.10, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

Házat keresnek megvételre tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hírdessen lapunkban, biztos vevőre talál. — **40 fillérért 2 napilapban jelenik meg**

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti híretésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhírdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

LEVELEZÉS

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok **tűzifát, szenet** téli szükségletre is a legolcsóbban készpénzáron kapják házhoz szállítva, **havi részletfizetésre** is Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedőnél, — Margitfürdő mellett. Telefon: 10-24. 4692

Takarékos ember tűzifát, szenet téli szükségletre is Halásznál (Margitfürdő mellett) vásároi, mert jót, szárazat, olcsót és pontos mérlegelést kap, házhoz szállítva. — Telefon: 10-24.

Legújabb modellkalapok már 2.50-től, alakítás modell után 1 P. Arany kalapszalon, Sas u. 4. 1909

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Kocsist helyi ismeretséggel bentkosztra felveszek. Tanító ucca 14. sz. 674

Szoptatós dadát 7 hetes csecsemőhöz azonnal felveszek. Deutsch Lajos, Piac u. 38. 2025

Bejárónőt reggeli órákra keresek. — Kun Miklósné, Iparkamara. 2017

Hosszú bizonyítvánnyal bíró, privát lakásomra szobalányt, aki főzéshez is ért, ugyanoda pince- és borkezeléshez értő csapost felveszünk. — »Debrecen« szálloda. Kovács Aladár, Ferenc József út 29. 2016

Kenyérelárusítónő, saját kerékpárral kenyérkihordók óvadékkal felvétetnek. Piac 10.

Szabósegéd, erős kézimunkás, elsőrendű munkához felvétetik. — Piac u. hatvan. 2021

Szabósegéd kézimunkás felvétetik. — Hatvan u. 41.

Géplakatos tanuló felvétetik. Cséplőgarnitúra eladó. — Arany János ucca 37. Ehrenreich. 1973

Nagyobb kifutót keresek azonnali belépésre. Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedés, Pesti u. 2. 363

ÁLLÁST KERESŐK

Irodai gyakorlattal bíró fiatalaszszony bármilyen irodai vagy pénztárnoki állást elvállal, — legszerényebb fizetés mellett Cí ma kiadóban. 4035

KIADÓ LAKÁS

Széchenyi ucca legelején teljesen különbejáratú uccai tiszta bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1386

Püspöki palotában tiszta bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Értekezhetni házmesternél, hátul az udvarban, I. kapu. 4045

Uccai bútorozott szoba szeptember 15-re kiadó. Széchenyi ucca 27.

AZ EKRAZITVONAT

IRTA: PAUL O'HARA

— Ezúttal kedves exnagybátyja a pokol felé van útban — válaszolta, hatalmas füstöt eresztve, a férfi — és reméljük, neki is időbe kerül onnan visszatérni.

—Pardon — mondta aztán kifogástalan udvariassággal —, még nem mutatkoztam be. Sebastian Bodenberg... — és megrázta János kezét —, igaz, hogy néha Jimmy néven inasi teendőket is szoktam végezni, sőt mint miss Peabody titkárnő is vagyok — nevetett egyre vidámabban.

— Éjjeli látogatásokat nem szokott tenni — kérdezte János nevetve — a titkárnő maszkjában vállonlövéssel egybekötve ?

— Nem, kérem, én szolíd titkárnő vagyok, különben is a comblövés az egyéni specialitásom. Vállon csak bájos kollégánk szokott lőni barátságtalan fiatalembereket, akik boxmérkőzésen képzelik magukat álmukban.

— És mikor felébrednek, újabb adataik vannak a női lélek kifürkész. hetetlenségéhez — mondta János.

— Igazán sajnálom, hogy olyan figyetlen és goromba voltam — tette a lány bájos mosollyal a János karjára kesztyűs kezét —, de igazán nem akartam.

— Gyilkosság bűntettének kísérlete — morogta szivarja mellől, mosolyogva a férfi.

János éppen válaszolni akart, mikor sajátságos zakatoló zaj hallatszott a hegytető felől. A csúcsot sűrű fenyves borította, csak annyi oldalán látszott a vasúti vonal kanyarja, amely lefelé haladt, aztán egyenesen a szerpentinnel mintegy ötven méter távközre párhuzamosan, hogy lejjebb újra eltűnjön a fenyvesben.

— De hiszen a vasút mentén is meg lehet közelíteni a csúcsot — kiáltotta János.

— Ötven méteres viadukt van idáig fából — tette hozzá a férfi, miközben folyton a zajra figyelt — alatta hatvan méteres mélységgel.

Most már mindannyian az egyre növekvő zajra figyeltek feszülten, amely morajjá erösödött.

— A vonat —kiáltott fel rekedten a férfi és kiköpte szájából a szivart. — Ejnye, azt a . . . — és rohanni kezdett a vasúti vonal felé. János és a leány utána.

A férfi úgy futott, mint Nurmi, jó húsz méterrel előbb ért oda, mint a többiek, azaz csak János, mert János meglepetten vette észre, hogy a leány visszarohan a gépkocsihoz és hirtelen beugorva, megindítja a motort, hogy legnagyobb sebességgel eltünjön a kanyarodóban. Valamit kiáltott is viszsza, de János csak a férfi szavát értette, aki válaszolt a leánynak :

— Őrültség — ordította a férfi —, ne menjen, fel van az út robbantva. De a kis szürke kocsi már eltünt.

János villámgyorsan végignézett a terepen. A rozsdás, rozoga pálya mellett méterszélesen gyepes kavicssáv futott. Meg kell állítani a vonatot akárhogyan. Ha lefut a félkilométernyire levő vakvágányig, olyan szörnyű robbanás lesz, hogy mindnyájan itt pusztulnak, legalább is kapnak vagy a légnyomástól, vagy a kövekből. — János még élénken látta maga előtt azt a sziklazáport, amely az útig hullott, mikor az ösvényt, fenn a hegyen a levegőbe röpítette az exnagybácsi. Hirtelen lefutott vissza az útra és begyujtotta a motort, félig futva tette meg az utat visszafelé, a gép kormányát fogva. A kerékpár dohogva, nyögve ugrándozott fölfelé a meredeken. — A zaj már ekkora mennydörgésszerűvé vált, a talaj remegett a talpa alatt. — Felpillantott. Az erdőből fekete füst csavarodott az ég felé. És a kanyarodónál feltünt az égő vonat. A hátsó kocsit már végig nyalták a lángok és a lángok között — János irtózva meresztette a szemét a szörnyű látványra — valaki ült a kocsi tetején és hadonászó mozdulatokat tett a félkezével.

János nem gondolkozott, csak úgy villanásszerűen futottak át egyes képek az agyán egyes jelentés töredékek. Homályosan látta, hogy az autóköpenyeges férfi, a hajmeresztő látnivalókat megpillantva, ledobja köpenyét és egészen közel megy a sínhez.

Ez fel akar ugrani — villant János agyába. Őrültség !

— Ne ugorjon, én lefogom a vonatot —bömbölte a férfi fülébe —, maradjon. — És párhuzamosra állította a gépet a vágányokkal. — Maga a gépet fogja el, ha én fenn leszek — ordított tovább a másik fülébe.

A férfinek felvillant az arcán a megértés fénye.

— Őrültség az is ! — kiabált vissza — de rajta, maradok.

A vonat alig volt ötven méternyire már. Lángolva, mennydörögve robogott.

Igy mozdony nélkül égve kísérteties látványt nyujtott és mögötte a feketén füstölő fenyves.

János ráült a gépre és berugta a motort. A fogát összeszorította. Érezte, hogy erei és idegei közel vannak a szétpattanáshoz. Két kocsi ekrazit egy égő vonaton De meg kell fogni, meg kell . . . a fogai olyan erővel mélyedtek az ajkába, hogy nyomukban kiserkedt a vér. A gép szökkenve indult meg a kavicsos úton. Tántorgott, szórta a kavicsokat, motorzaját teljesen elfojtotta a már közvetlen mögötte szinte repülő halálvonat mennydörgő zúgása. János érezte a vonat szelét a tarkóján. Aztán egy barna füstszag forró levegőt és piszkos olajfüstöt árasztó szörnyeteg vágott mellé. A motorkerékpár kétségbeesetten ugrált a kavicson. János kezei görcsösen markolták a kormányt, az első kerék állandóan ferdült, vibrált. — Az utolsó kocsi most került mellé. A láng és a füst szembevágta. Egy pillanatra vak és siket lett egyszerre, a melle úgy zihált, mint a fujtató, teljes gázt adott. Mire kinyitotta a szemét, az utolsó kocsi előtt volt. A fékperron rozsdás korlátja kartávolságra alig tőle. Irtózatos hőség fullasztotta. Felállt a nyeregbe és mindkét kezével megfogta a fékperron korlátját. A motorkerékpár kiszaladt alóla és János ott lógott a kocsi oldalán. Valami irtózatos erővel préselte hozzá a színehagyott kényfabordázathoz, a rozsdás vasakhoz. — Azt hitte, órák telnek el, mire valahogyan félhalva felkapaszkodott a peronra. A szerelvény futott vele, a lángok azonban egyre ritkábban csaptak fel a háta mögött, csak a füst lendült néha hátra egy-egy szélrohamnál. Felkapaszkodott a kocsi tetejére. Onnan a másikra. — Szerencsére az utolsó kocsinak csak a hátsó része égett alaposan, másutt csak itt-ott szisszent fel egy-egy lángnyelv. A férfi, akit a kocsi tetején látott, hason feküdt, mozdulatlanul, fél karja és lába oda voltak kötözve a kiálló rozsdás vasalkatrészhez. Egy pillanat alatt felvágta a zsebkésével a kötelékeket és felkapta a férfit az ölébe. Csaknem összerogyott a súlya alatt, míg levonszolta a másik kocsi fékperronjára. A férfi arcát teljesen ellepte a vér és úgy zuhant a perron padlójára, mint egy hulla.

(Folytatjuk.)

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Kiadó
két szoba, konyha, speiz, pince, udvari lakás, víz- és villanyvel Salétrom utca 26. november 1-re. 2014

Központifűtéses
bútorozott szoba kiadó Batthyányi utca 17., fél-em. 4. 1808

Csinosan
bútorozott szép szoba egy vagy két diáknak nagyon olcsón kiadó, Arany János u. 35., hátul az udvarban. 4042

Különbejáratu
tiszta uccai bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Széchenyi utca 12. 4026

Bútorozott
szoba, különbejáratú, uccai, fürdőszobával kiadó szeptember 15-től. Vígkedvű Mihály u. 10. sz. 665

Szépen
bútorozott uccai szoba fürdőszobával, esetleg ellátással kiadó. Miklós ucca 4. I. emelet. 2010

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 34. 684

Kiadó
vágóhídi sorompó mellett háromszobás villalakás — szőlővel, gyümölcsössel, — esetleg 3 hold földdel. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca.

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 diáknak parkírozott udvarban, esetleg ellátással azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 1952.

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal nov. 1-től kiadó. — Értekezni házfelügyelőnél, Simonffy ucca 13. szám. 759.

Uccai
bútorozott szoba szeptember 15-re kiadó. Széchenyi ucca 27. 2028

Kétszobás,
előszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Vénkert, Domokos Lajos u. 26. szám. 682

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba olcsón egyetemistáknak is 15-re, esetleg egész ház. Dobó 31. 672

Szép
uccai bútorozott szoba — azonnal kiadó. Monti ezredes ucca 17. 173

Háromszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Arany János u. 30. sz. 174

Háromszobás
lakás november elsejére átadó, ugyanott könyvszekrény, íróasztal eladó. Püspöki palota, első kapu, első emelet 46. 2020

Kiadó
kettő szoba, előszoba és két szobás lakások mellékhelyiségekkel nagyállomásnál. Híd u. 2., a patkógyárnál. 624

Szoba,
konyha, kamara, garantált féregmentes, mellékhelyiségekkel kiadó. Török Bálint u. 25. 677

Kálvin-tér 13.
»Uránia« épületben 5 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás október 1-től bérbeadó. Érdeklődni lehet a Belvárosi Takarékpénztár R. T. fiókjánál. 1998

Központi
fűtéses elsőemeleti 4 szobás hallos lakás november 1-re kiadó. Érdklődni: Simonffy u. 7., ugyanott 1997

ÜZLETEK

Kiadó
Nyilastelepen fűszerüzlet lakással október 1-től. Bővebbet: Miklós ucca 33. 2022

Jóforgalmú
fűszerüzlet berendezéssel, esetleg lakással átadó. Bodogfalva ucca 13. sz. 176

INGATLAN

Kitűnő
jövede mező adómentes kertesház gyümölcsössel, 3 szobával, külön üzletházzal olcsón eladó. Kishegyesi út 29.

Uj adómentes úrivilla
3 szobával, gyümölcsössel, — melléképületekkel fekvő olcsón eladó. Cim a kiadóban. 4014

Kitűnő
jövedelmező adómentes kertesház gyümölcsössel, 3 szobával, külön üzletházzal olcsón eladó. Kishegyesi út 29. 1386

Nyilastelepen
Márton Kálmán ucca 38. szám alatti sarok üzlethéz, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Nép kör helyisége van, eladó az üzletekkel együttesen. Bővebb a helyszínen a tulajdonostól tudható meg. 1765

Gyümölcsöskert,
3000 négyszögöl, a rajta levő épületekkel egészben vagy parcellázva eladó. — Sesztina u. .. 665

23 holdas
tanyásbirtok bérbeadó okt. 1-től. Bővebbet: Kossuth ucca 51. 1994

Kiadó
város alatt 20 hold föld bérbe, esetleg felébe. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth uccán.

Viola ucca 17.
alatt 203 négyszögöles sarok villatelek 43 gyümölcsfával, szivattyúskúttal, — drótkerítéssel, a Szegfű ucca 13. számú házzal együtt, mely havi 14 pengő lakbért hoz, eladó 3200 pengőért. Cím kiadóba.

OKTATÁS

Tanitásért
lakást ellátással keres középkorú tanárnő, zongoratanitással. Komlóssy út 4-B. 172

ELADÁS

Használt
tankönybek legolcsóbb beszerzési forrása Grünmann Sándor antiquáriumában, Piac 53. 1827

Befőttes üvegek,
fél litertől 2 literig olcsón eladók. Megtekinthető délutáni órákban Apaffy ucca 32. 4036

Chevrolett autó,
kitűnő motorral eladó. Csapó ucca 10. sz., az udvarban. 4030

Vasrolló,
kirakat kerettel, rámával és üvegajtóval eladó. Csapó u. 10., az udvarban. — Ugyanott egy Biedermayer-asztal eladó. 4029

Intézeti
anyagokat, »Joss« férfi ingeket alkalmi áron vettem, így adom. **Steuer** divatházban, Csapó ucca 20. 1977

Modern
kaukázusi diótelehéló, — ebédlő, rádió, sezlon, félháló, fürdőberendezés, íróasztal, festmények, hámasszekrény, sparheld eladó. Degenfeldtér 8. 1805

Fajgalambok
túlszaporodás és helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Eladó
egy darab tízhónapos ártán malac; hízlalni azonnal befogható. István út 21. 673

Politurozott
hálószobabútor eladó Kovács műbútorasztalosnál, Vénkert, Domokos Lajos ucca 26. 683

Elköltözés
miatt bútorok, ebédlő, férfiszoba, hall, konyhaberendezés, könyvek, edények eladók. — Megtekinthetők: 10—1-ig, 3—6-ig a reáliskolában. 2024

Konyhakredenc,
ruhaszekrény, szép villanycsillárok, virágvázák, női ruhák, zongora, pad nagyon olcsón eladók. 9—11 óráig. Sas ucca 4., I. 4. 2023

Modern
kaukázusi diótelehéló, — ebédlő, rádió, sezlon, félháló, fűszerberendezés, íróasztal, festmények, hámasszekrény, sparheld eladó. Degenfeldtér 8. 1805

Eladó
egy teleháló topolya bútor, Jánosi ucca 53. sz.

Falkötővas
minden méretben, sínvasgerenda, rolló, fürdőkádkályha eladó. Hatvan u. 49. 1187

Szőlőtaposókád
és boroshordók eladók. Poroszlay út 32. 670

Hálószoba,
kocsmaasztalok, ebédlő, asztalspór, székek, garnitúra, íróasztal, kabátok eladók. Csapó 14. 2018

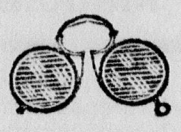
AJÁNLAT

Ágysodronyok,
sodronykerítések és mindenféle vasbútorok kaphatók Ottónál Rákóczi ucca 13. 1857

Szőnyegcsomózáshoz
perzsa, szmyrna, torontáli gyapjúfonalak, felvetők, leszövők, mintákat legolcsóbb áron szerezhető be Szilágyinál, Kistemplombazár. Telefon 19—20. 1566

Legszebben
gépendli, gépajour olcsó áron készül. Gottliebné, — Arany János u. 2. 1859

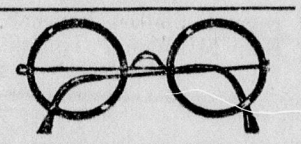
Szemünkre vigyázzunk

Pontosan készült szemüveget használjunk
CSERÉPSANDOR
szemklinikai látszerész
Debrecen, Piac ucca 21. szám

Kotló
alá való fehér bántán tojás és faj galambfi kapható. Apaffy ucca 20. szám. 1075

Tankönyvek,
írószerek olcsó áron, dús választékban. — Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota. 1863

SZEMÜVEGET
szemklinikai és szemorvosi **receptek után** szakszerüen készit
UNGÁR JÓZSEF
látszerész,
Debrecen, Széchenyi u. 1. sz. Takarékossági könyvecskére hathavi hitel. 1782

Kézimunka-
kellékek, kelengyehimzések, gobelinek, perzsak legolcsóbban „Favorit" új üzletében, — Csapó ucca 24. 1672

Bőröveket
a legmodernebb kivitelben készit, régi övöket átalakit: Bácsi cipőfelsőrészkészitő, — Halköz 6. szám. 1781

Olcsó cipők!
Rezsi nélkül rendkívüli olcsó árban árusitok cipőket. — Duplatalpú iskolacipőre felhívom a szülk figyelmét. Burger István Pannónia udvar, Piac ucca 42. szám. 1748

Ráfvasak,
tetőbádog takaréktűzhelyek, singerendák kaphatók. Öcska vasat legmagasabb árban veszek. Fischer Csapó ucca 89. Telefon: 28—59. 1195

ELLÁTÁST KERESŐK

Keresek
szerény izraelita családnál ebédkosztot lakással. Címeket kiadóba »Tiszta« jeligére. 1999

ELLÁTÁS

HUNGÁRIA-PENSIO
Piac ucca 59. szám alatt megnyilt. Kitűnő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták.

Iskolásleánynak
vagy fiúnak lakást adok esetleg ellátással is. Cim megtudható Gerstner fűszerüzletben. 4013

Magános
úriasszony egyetemi hallgatónőt vagy diáklányt, — vagy fiút elvállal. Arany János u. 2., I. emelet. 1858

VÉTEL

Tábori látcsövet
megvételre keresek. Cim: Debreceni Független Ujság Piac u. 49. 1883

Búzaaljat,
repcealjat, köles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Diákot
orth. izraelita család teljes ellátásra elvállal. Pasztor nák, Degenfeldtér 3. 2015

KÜLÖNFÉLE

Budapesti
vegy- és gallértisztító képviseletemet Kossuth ucca 15. alól Csapó ucca 3. alá helyeztem. Haás Janka. 1671

Eltörött
dísztárgyak, ülppek, vázák javítása szakszerüen, olcsón Bárány rádióházban, Szent-Anna t. — Kiégett villanyégőket becserélünk. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 1712

Mosást
a lakásomon nagyon olcsón vállalok. — Szatmári Gáborné, Homok u. 34. 4053

Mosást,
vasalást vállal Fekete Jánosné, Sármás u. 2. Téglavető. 4052

Poloskairtást,
molyirtást cyángázzal, lakások vizsgálását, valamint bútordarabok, ruhák bundák és szőnyegek darabonkénti cyánozását, szállítását saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska-, sváb és patkányszer kapható. — Nánássy, Kossuth ucca 47. sz. 220

Betársulnék
rentábilis üzletbe pár száz pengővel. »Siker« jeligére kiadóba. 2023

Paplant
varrni házhoz megyek. Hivásra megjelenek. Szilágyiné, Szepességi ucca 6. 2015

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott: **a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt** körforgógépén.